

O DELU LJUDSKIH ODBOROV

Premalo pristojnosti

S prenosom pristojnosti iz občinskih na občinske ljudske odbore, stopa vse bolj v ospredje vprašanje prenosa pristojnosti iz ljudskega odbora na svetlo ljudskega odbora. Vprašanje ni novo, o njem so sicer že nekajkrat razpravljali, vendar za zdaj še ni moč govoriti, da bi se pristojnosti svetov ljudskih odborov povečale.

Ze sedaj, ko na občinske ljudske odbore niso bile prenešene vse pristojnosti iz okrajnih ljudskih odborov, je bilo opaziti, da so svetji ljudskega odbora imeli vse premalo pristojnosti. Zaradi te pomanjkljivosti v sistemu družbenega upravljanja je že dostej trpelo, delo ljudskega

odbora, s prenosom preostalih pristojnosti bo pa še slabše. Za zasedanja občinskih ljudskih odborov pripravijo upravni organi obilne dneve. Nema lokrat se tudi dogodi, da ima predlog dnevnega reda seje ljudskega odbora kar dvajset točk ali pa še več. Po prvih točkah dnevnega reda odborniki še razpravljajo, pozneje po tudi razpravljajo in večinoma v odobrenju glasujejo za predloge samo še formalno. In vzrok za to: v prvi vrsti preobsežen dnevni red zasedanja ljudskega odbora.

Predvsem velja poudariti, da o vseh zadevah, ki jih obravnava na svoji seji občinski ljudski odbor, predhodno razpravljajo svetji ljudskega odbora in odborniške komisije. S tem se rešitev posameznih zadev samo zavlačuje, posebnost, ker dajejo lahko tako svetji kot tudi odborniške komisije k posameznim vprašanjem samo predloge in priporočila. Ze sedaj bi pa odpadlo namreč formalno glasovanje na sejah ljudskih odborov, če bi imeli svetji pravico odločanja in reševanja o posameznih zadevah, ki so trenutno še v pristojnosti ljudskega odbora. Trenutno so v tem pogledu najbolj odbitne zame, priznanih po velikih firmah, razne garancijske izjave za manjše vsote, itd. Sicer bi pa teh zadev lahko našli še več.

Vse to kaže, da so pri prenosu pristojnosti iz republikanskih in zveznih organov na okrajne in občinske ljudske odbore pozabili na prenos pristojnosti iz ljudskega odbora na svetlo ljudskega odbora. To je pa precejšnja pomanjkljivost, ki ovira še nadaljnjo krepitve in razvoj organov družbenega upravljanja.

Dosedanje delo svetov pri ljudskih odborih je zadostno jamstvo za to, da bi svetji ljudskih odborov tudi nove pristojnosti, ki bi jih dobili od ljudskega odbora, uspešno opravljali. Zlasti se, ker bi jih laže reševali hitreje, na drugi strani bi pa na ta način lahko čim širši krog državljanov usposabljal in vzgajal za delo v organih komune.

Ko že tako razpravljamo o delu svetov ljudskih odborov, je še pripomniti nekatere slabosti, ki se pojavljajo v zvezi z delom svetov. Ugotovljeno je, da je sestav nekatere svetov preštevili. Zato je sklepčnost na sejah svetov, ki so številni (po petnajst članov), včasih težko dosegljiva, zlasti je tedaj, če so v svetlu ljudske, kateri o stvari niso predhodno konkretno poučeni. Umestno bi torej bilo, da se imenuje več svetov, v te pa naj se imenuje manj ljudi, predvsem pa naj se v svet ljudskega odbora odberejo ta-

ki ljudje, ki imajo za določeno področje voljo in veselje za delo. Zlasti bo treba skrbeti, da bodo v svetih res delala voljni ljudje, da se bodo tako sveti redno shajali in da bodo postali kolektivni organ. Opozoriti pa želimo še na neodločljivo nalogo svetov ljudskih odborov: opazamo, da svetji še nimajo izdelanih delovnih načrtov. Sicer je res, da so si nekateri svetji že napravili tak načrt, vendar le za krajše obdobje. S prenosom novih pristojnosti iz občinskih ljudskih odborov na svetle ljudskih odborov bo pa nujno, da bodo imeli prav vsi svetji pripravljene načrte dela za čas, ko jih je ljudski odbor imenoval. Le tako bo mo-

goče pričakovati kvaliteto in vsestransko delo. Opaziti je, da sedaj mnogokrat ravno zaradi tega trpi delo sveta, nekatere stvari, o katerih bi bilo v svetu treba razpravljati, gredo sedaj večkrat mimo njega, itd.

Krepitvi in razvijanju komunalnega sistema bo nujno treba posvetiti več pozornosti, zlasti pa še poskrbeti, da pridejo v pristojnost svetov ljudskega odbora vse tiste zadeve, o katerih ni neogibno nujno, da jih obravnava ljudski odbor, nadalje da se svetle kadrovske okrepje in izdelajo program dela. Tako lahko pričakujemo, da bo delo svetov ljudskih odborov v prihodnjem obdobju še uspešnejše.

TEDNIKOV OKVIR

Aktualno - kadri

Letošnje leto so številne gospodarske organizacije iz Zasavja v rekonstrukciji ali novogradnji. Kljub temu, da so imele težave, predvsem se tiste, ki so morale iskati za uvoz opreme in strojev potrebna devizna sredstva. Rekonstrukcije bodo v prihodnji gospodarskih organizacij do predvidenih rokov opravljene. Proizvodnja bo stekla.

Kazno pa je, da so v gospodarskih organizacijah skoraj pozabili misliti tudi na kader, ki ga bodo potrebovali, ko bo rekonstrukcija končana. V kolikor so se pa v posameznih gospodarskih organizacijah le spomnili na to, so se v zadnjem hipu.

Zato bi bilo prav, da bi vprašanje kadra v gospodarskih organizacijah obravnavali vzporedno s pričetkom rekonstrukcijskih del, posebno se tam, kjer bodo uvozili opremo in stroje iz inozemstva. To je pa potrebno zato, da se ne zgodi še kaj podobnega, kakor se je pripetilo neki gospodarski organizaciji iz Zasavja, ki ni mogla poslati v inozemstvo delavca, da bi se tamkaj spoznal z napravami in proizvodnim procesom. To pa enostavno iz razloga, ker v programu rekonstrukcije oziroma novogradnje niso predvideli deviz za strokovno izpopolnitev delavca v inozemstvu. Nov obrat bo kmalu dograjen, s proizvodnim procesom pa za sedaj še ni nihče seznanjen! Čeravno o kadrih precej razpravljamo, gospodarske organizacije, ustanove in zavodi še vedno nimajo izdelanih načrtov za potrebo po kadrih in je dosedanje iskanje kadra in pošiljanje ljudi v šole in tečaje še vedno ne-načrtno. S takim nenačrtnim delom je pa treba čimprej prenehati. Razprave o tem, kako in na kakšen način je treba voditi kadrovske politiko, pa naj ne ostanejo samo razprave in nič več. (ma)

V POGON SO SPUSTILI DOSLEJ NAJVEČJO SEPARACIJO, ZGRAJENO V JUGOSLAVIJI

Uspeh Strojne tovarne Trbovlje

Med večje uspehe, ki jih je dosegla v zadnjem času Strojna tovarna v Trbovljah, smemo šteti veliko separacijo na rudniku Breza. To pralnico premoga so dali v obrat 27. julija letos. V Jugoslaviji je to doslej največja, doma zgrajena separacija, ki jo je izdelala Strojna tovarna v Trbovljah v kooperaciji s francosko firmo PIC. Kapaciteta te separacije je 240 ton premoga na uro.

Delovni kolektiv rudnika Breza je poslal delovnemu kolektivu STT v zahvalo za uspešno sodelovanje in v znak priznanja velik album, čigar slike prikazujejo razvoj rudnika Breza.

ALI JE EKONOMSKO UTEMELJENA ODPRAVA ABONENTOV V RESTAVRACIJI V TRBOVLJAH?

JE UKREP PRAVILEN?

V trboveljski restavraciji na Trgu revolucije so pred kratkim odsvolili vse redne abonente, ki so se hranili v njej. Utemeljitev k temu koraku je, da bo restavracija odslej namenjena prehodnim gostom. Kdor pozna kapaciteto kuhinje navedene restavracije, se bo v prvi vrsti vprašal, ali je ta ukrep glede na njeno zmogljivost res utemeljen in ali je potemtakem za kraj kot so Trbovlje nujno imeti restavracijo, namenjeno le prehodnim gostom. Po splošnih podatkih in ocenah je kapaciteta preurejene in modernizirane kuhinje z električnim štedilnikom od 200 do 300 obrokov hrane v opoldanskem času, kar bi po izdelanih analizah lahko absolutno vse abonente v obstoječih kuhinjah v menzah podjetja »Majolka« in obrata družbene prehrane pri Počivavšku.

Ukrep je bil sicer brez predhodnega posvetovanja z abonenti in tudi kolektiv te restavracije ne soglaša s tem korakom, kajti le ta vpliva tudi na zmanjšanje ostalega prometa. Verjetno bi bilo potrebno pred izvršitvijo tega ukrepa proučiti predvsem ekonomsko rentabilnost tega obrata, analizirati stroške in približati cene obrokov ekonomskim cenam ter prepuščati tudi abonetu možnost hranjenja v tem obratu, kar ne bi v nobenem primeru oteževalo pripravo hrane tudi za prehodne goste.

Prav bi bilo, da se temu vprašanju posveti ponovno posebno pozornost ter uvidi potrebo in želje abonentov in vzporedno analizira predvideno ustvaritev prometa za podjetje kot celoto in za sam obrat, kar bo vsekakor vplivalo tudi na višino njihovih osebnih dohodkov.

Ce primerjamo izvršeni

ukrep s stanjem v nekaterih večjih restavracijah v Ljubljani in drugod, bomo ugotovili, da le-te, kljub temu da imajo znatno večji dotok prehodnih gostov, kot pa jih ima trboveljska restavracija, drže še vedno redne abonente, na primer Slavija v Ljubljani. Storjeni korak nam narekuje, da moramo v bodoče vsako

vprašanje temeljito proučiti; zahtevati nadalje mnenje in predloge državljanov in prizadehtih. Ni pa izključena možnost, da storjenega koraka ni mogoče popraviti in s tem omogočiti tistim abonentom, ki se žele hraniti v restavraciji na Vodah, to tudi omogočiti.

TELEGRAMI

ZAGORJE — V torek dopoldan je bila v mali dvorani Delavskega doma v Zagorju ob Savi javna slavnostna seja občinskega ljudskega odbora Zagorje ob Savi ob 9. avgustu — prazniku občine Zagorje ob Savi.

NASELJE JLA V PASJEKU — Godba na pihala delavsko prosvetnega društva Svoboda — Center iz Trbovelj je pripravila za pripadnike JLA, ki gradijo Zasavsko cesto, koncert.

ZAGORJE — V soboto zvečer je divljalo nad Zagorjem neurje. Medtem je strela dvakrat udarila v daljnovod 35 kV Trbovlje — Zagorje in v transformatorsko postajo v Podvinah.

TRBOVLJE — V soboto je bila v Trbovljah seja odbora za gradnjo tovarne polvodnikov. Dela na izdelavi načrtov potekajo v redu. Delavski svet podjetja IEV in Ljubljani je pa te dni sprejel sklep, da se strinja z gradnjo tovarne polvodnikov v Trbovljah.

ZAGORJE — Ob 40-letnici obstoja je v nedeljo, 7. avgusta, lovška družina Izlake pri lovske koč na Vrhu nad Zagorjem razvila društveno zastavo pod pokroviteljstvom zagorskega občinskega ljudskega odbora.

HRASTNIK — V Hrastniku je bil prejšnji teden sestanek, na katerem so razpravljali o perspektivah za nadaljnji razvoj turizma v hrastniški občini. Razpravljali so tudi o ustanovitvi turističnega društva in o odprtju informacijske pisarne v Hrastniku.

Kako se bo v Litiji razvijal turizem

Te dni je bil pri občinskem ljudskem odboru v Litiji sestanek, na katerem so razpravljali o sestavi predloga perspektivnega načrta razvoja turizma v občini. Posvetovanja so se med drugim udeležili tudi predsednik ObLO Litija, Slavko Pungarčar, predsednik litijskega turističnega društva Tone Koprivnikar in tajnik ljubljanske turistične zveze dr. Fran Vatovec.

Na konferenci so ugotovili, da pomeni izgradnja nove Zasavske ceste pomemben korak naprej k razvoju turizma v Zasavju. Vzporedno z gradnjo Zasavske ceste pa bo potrebno modernizirati in rekonstruirati tudi cesto, Litija — Ljubljana na levem bregu Save. Nujno je pa že sedaj urediti odsek te ceste med Hotičem in Zgoranjim Logom, ki je ob večjih nalih divljal in nevarno.

Za razvoj turizma v litijski občini je pa pomembna uvrstitev preureditve gradu Ponoviče v predlog petletnega perspektivnega načrta razvoja turizma. (J. Z.)

TRBOVLJE — V nedeljo so obiskali rudarsko Velenje predstavniki mladinskih aktivov z rudnika Trbovlje — Hrastnik. Po izmenjavi mnenj so se pomerili v nekaterih športnih igrah.

80-191 kliče 02

81-002 (Postaja LM Zagorje ob Savi): V preteklem tednu sta bili v Zagorju ob Savi dve prometni nesreči. V soboto, 6. avgusta, je ob 15.45 skozi Log pri Kantrah, kjer je ozka cesta, vozil voznik osebnih avtomobil S-21247, nasproti pa voznik osebnega avtomobila S-4408. Zaradi ozke ceste je pri srečanju zanesel osebnih avtomobil S-21247 v potok Kantrščico. — V nedeljo, 7. avgusta, je pa ob 15.30 vozil po Cesti 9. avgusta proti Savi voznik osebnega avtomobila S-17889. Na Savi je hotel prehiteti osebnih avto S-11947. Zaradi precejšnje hitrosti si osebnih avto S-17889 pri prehitevanju zanesel v ograjo. — Skode je približno 50.000 din.

02 (Postaja LM Trbovlje): V Trbovljah so bile zadnje dni kar tri prometne nesreče. V ponedeljek, 1. avgusta, je ob 12.45 na Vodenski cesti vozil Leon Kavsek osebnih avto S-26558. Kolesar Jože Adler je pa vozil neprevidno in zavil v levo, ne da bi nakazal smer, tako da ga je osebnih avto podrl. Kolesar je dobil hujše telesne poškodbe, na osebnem avtomobilu je pa približno 5.000 din škoda.

V sredo, 3. avgusta je ob 23.50 vozil po cesti za Savo voznik osebnega avtomobila S-22107 Franc Šoper. Proti Hrastniku je vozil s hitrostjo 50 km na uro. Pri tem se mu je presekala zadnja desna guma in ga je začelo zanašati na levo, potem pa še 13 in pol metrov po bregu v reko Savo, kjer se je avto ustavil. Voznik osebnega avtomobila in njegov sopotnik sta se rešila. Osebnih avto S-22107 so čez dva dni spravili na cesto. Škoda je na osebnem avtomobilu za 750 tisoč dinarjev.

V četrtek, 4. avgusta pa je bila manjša prometna nesreča ob 13.30 uri v Trbovljah. Motorist Ivan Brogar, ki je upravljal motorno kolo S-26528, je zadel v enega izmed dveh otrok, ki sta se vozila po cesti okoli Dimnika z ročnim vozičkom. Motorista je zbil na tla. Škoda na motornem kolesu je za 5.000 din.

81-602 (Postaja LM Hrastnik): V Hrastniku je bila manjša prometna nesreča v ponedeljek, 1. avgusta. Na cesti III. reda iz Hrastnika proti Dolu je ob 12.30 voznik vprežnega vozila Vilko Zupan z Dola 31 pustil konje brez nadzorstva. Konja sta se splašala in pričela divljati po cesti, pri tem sta pa spotoma poškodovala kolesarja Cirila Golouha iz Brnc 4. Kolesar je dobil lažje telesne poškodbe, na kolesu je pa za 5.000 din škoda.

81-902 (Postaja LM Radče): Na področju Radče zadnji teden ni bilo prometnih nesreč.

7 dni po svetu

BRAZILCI NA STRANI KUBE

V zvezi s Kubo je podpredsednik brazilske vlade dal izjavo, v kateri meni, da imajo vsi narodi pravico, da se bore za svojo gospodarsko in socialno emancipacijo. Nadalje je dejal, da upa, da bodo ostale države Latinske Amerike razumele, da razvoj dogodkov na Kubi ne ogroža kontinentalne kohezije.

OB 15-LETNICI NAPADA NA HIROŠIMO

Ob 15-letnici atomskega napada na Hirošimo je bilo v mestu množično zborovanje prebivalcev. V poslanici narodom sveta, ki jo pošilja meščani Hirošime, pravijo: — Naša naloga je ustvariti nov svet, v katerem bodo narodi sposobni živeti skupaj, v katerem bo uničeno atomsko orožje in ne bo nobene vojne.

ZBOR NA JUGOSLOVANSKO-BOLGARSKI MEJI

Pri Crni skali v bližini Delčeva so priredili v nedeljo, 7. t. m. veliki zbor prebivalcev z obeh strani jugoslovansko-bolgarske meje. Zbora se je udeležilo več kot 50 tisoč ljudi iz Jugoslavije in Bolgarije. Na zboru je nastopilo več ansamblov ter pevcev narodnih in zabavnih pesmi.

MANEVRI AMERIŠKE ARMADE NA PODROČJU GORE FUDŽI

Iz Tokia poročajo, da so na dobrih gora Fudži manevri ameriške armade, vendar skupina Japoncev že teden dni ovira manevre. Japonska policija je demonstrantom zagrozila s silo, če bodo še nadalje ovirali manevre ameriške armade.

NEODVISNOST SLONOKOŠČENE OBALE

Skupščina Slonokoščene obale je prejšnji teden razglasila neodvisnost države. Abidžan, glavno mesto Slonokoščene obale, je bil okrašen z zastavami v praznovah, ki so trajale več dni.

PREDSEDNIK LIBERIJE OBISKE JUGOSLAVIJO

Na povabilo predsednika republike Josipa Broza Tita bo predsednik republike Liberije William S. V. Tubman prišel na uradni obisk v FLRJ v drugi polovici meseca septembra.

ZA DOBRE ODNOSE

Izraelska ministrica Golda Meir je izrazila željo, da bi državi Argentina in Izrael čimprej vzpostavili diplomatske odnose na ravni veleposlaništev.

VREME

ZA ČAS OD 12. DO 21. AVGUSTA:

Okrog 14. in zlasti okrog 20. avgusta padavine z obilno. V ostalem lepo vreme, včasih močne krajevne toplete.

Dr. V. M.

NOVA, ŠE NEDOGRAJENA HRASTNIŠKA CESTA. SPODAJ STARA, MED DREVJEM UPRAVNO POSLOPIJE OBČINSKEGA LJUDSKEGA ODBORA V HRASTNIKU, ZADAJ NOVI STANOVANJSKI BLOK, KI GA JE ZGRADILA HRASTNIŠKA OBČINA.

Največje težave so za nami

RAZGOVOR Z DIREKTORJEM INVESTICIJSKEGA BIROJA MARJANOM AHACIČEM

Pomembnost katerega koli podjetja ocenjujemo s pomembnostjo in obsegom nalog, ki jih izvršuje. Tudi IBT dajejo prav prevzete in že izvršene naloge njegov poseben pomen. Po skromnih začetkih s 3 ljudem v letu 1957 Investicijski biro v Trbovljah danes že redno zaposluje 53 ljudi. Samo letos je z njimi sprojeval vse površinske objekte za rudnik Soko, separacijo za rudnik Ibar, za rudnik Kamenograd, za rudnik Kanizarico, separacijo za rudnik kaolina Crna pri Kamniku, kompletne objekte nove jame za rudnik Zelnica, objekte za rudnik Bano- vici, izvršil je idejne projekte nove cementarne Senova, cementarno belega cementa v Zidanem mostu, idejne projekte II. rekonstrukcije cementarne v Trbovljah, itd. Za Hrastnik in Trbovlje izdeluje urbanistični projekt, projekt cest in kanalizacij, za Zagorje je pa izdelal projekte nove šole in tovarne elektroporcelana na Izakah, da ne naštevamo projektov objekta za galvanizacijo v Hrastniku, delavnice za tapetništvo v Trbovljah, turističnega doma na Kleku, tovarne konfekcije v Selnici ter objektov za elektronsko industrijo v Semiču, Horjulu, Ljubljani, Trbovljah, itd.

PERSPEKTIVNI RAZVOJ BIROJA

Kot vsaka projektarna organizacija se tudi IBT lahko razvija samo s povečanjem števila projektantov, posebej pa tudi

z razvijanjem njihove strokovne sposobnosti.

Ker predvsem želimo, da bi se biro čim bolj zakoreninil v Trbovljah, hočemo prav tu dobiti tudi ves novi naraščaj. Samo v letošnjem letu smo zato štipendirali 9 študentov visokih in srednjih šol, predvsem iz Trbovelj in bližnje okolice. V mesecu septembru t. l. pripravljamo v okviru Ljudske univerze tečaj statike in konstrukcij, da bi si z njimi zagotovili projektante železobetonskih armatur.

Sam razvoj po drugi strani že sedaj uspešno usmerjamo v dvojno specializacijo, v specializacijo rudarskih objektov in na drugi strani v projektiranje elektronske industrije. Obe področji sta seveda tako obsežni, da bo do dosledne afirmacije v njih še težka in naporna pot. Več iniciativ smo v zadnjem času dobili tudi za to, da temu pridružimo še specializacijo za projektiranje cementarn, zlasti ker se »Litostroj« resno pripravlja, da v kooperaciji z »Metalno« in STT osvoji proizvodnjo naprav za izdelovanje cementa – vendar smo mnenja, da je prva naloga, da damo prav projektiranju za rudarstvo največji poudarek. Morda bi bilo prav, da bi v tem smislu razmislili, kako bi se bolj tesno povezali izredne dosežke inženjerskega laboratorija Rudnika Trbovlje – Hrastnik z našim dosedanjim delom in kako bi obstoječe strokovne in instalirane kapacitete še bolje izko-

ristili. Perspektive so torej mnogostranske in mnogoobeta- jote.

TEŽAVE V DELU

Težave v delu so zato, da jih premagujemo. Predvsem so ka- drovske. Izkušnja nam je po- kazala, da za uspešno izdela- vo projekta še zdaleč niso do- volj samo posamezni strokov- njaki – projektanti, ampak tes- no sodelujoč team s kompleks- no zasedbo od ekonomistov do projektantov instalacij. Kom- plexnost sodelavcev smo si na- biroju v letošnjem letu zago- tovlili, saj od strokovnjakov za- poslujejo: geometre, urbaniste, arhitekta, konstruktivce, stati- stike, projektante cest, kana- lizacij, vodovodnih naprav in centralne kurjave, elektroin- stalacij, rudarskih del in na- prav, strojnih naprav ter eko- nomiste, specializirane za izdela- vo investicijskih programov in ekonomskih analiz. Žal imamo le vseh teh še premalo in so zato z delom vse preveč ob-remenjeni. Že iz tega pa re- zultirajo, da je za uspeh v pro- jektiranju nujen vsaj primer- no velik obseg podjetja. S tega aspekta nam je tudi osebno žal, da se je Zagorje tako mu- drilo za ustanovitvijo lastnega biroja. Četudi ne poznamo kon- kretnih motivov, ki so nareko- vali to ustanovitve in namena poslovanja, sodim, da bomo s tem samo razbili še tako ome- jen potencial strokovnjakov, ki jih je mogoče pritegniti v pro- jektiranje, prav tako smo pa- tudi mnenja, da bi strokovnja- ki, ki se bodo angažirali v no-

vem podjetju, veliko laže in produktivneje delali v našem podjetju, kjer smo največje težave že prebrodili in kjer so se določena izkustva že aku- mulirala. Tako vključevanje sodimo je tembolj upravičeno zlasti po tem, ko so se celo najbolj reprezentativna podjet- ja obeh občin uspešno poveza- la v poslovnem združenju.

BIRO IN SODELOVANJE Z RUDISOM

Poslovno združenje RUDIS v teh dneh začne svojo aktiv- nost. Rudnik Trbovlje–Hrast- nik, Rudnik Zagorje, STT in elektroinženirski biro so poslovni partnerji, katerih akcije bo IBT z vso zavzetostjo in res- nostjo s svojim projektiranjem dopolnjeval.

Že dosedanje sodelovanje z RGO in STT je bilo za biro zelo uspešno, zato gledamo v novo organizacijo z vsem za- upanjem.

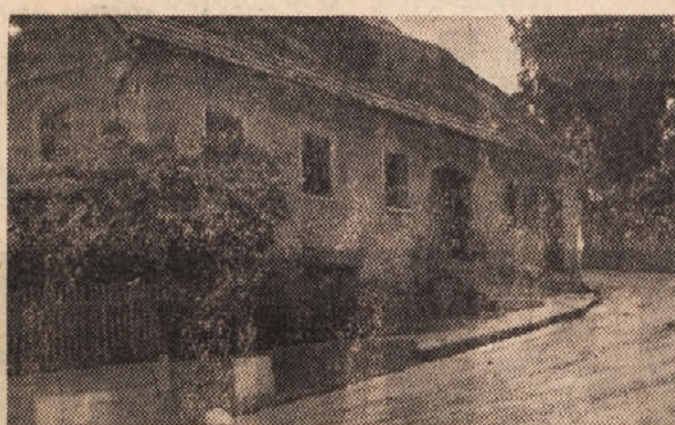
POMEN GRADNJE POLVODNIKOV IN KAKO DALEČ SO PROJEKTI

Pritisk na večerne šole, iz- redno velik obisk Ljudske uni- verzne in zavzetost za vse raz- lične oblike izobraževanja od- ločno kaže, kaj Trbovlje po- trebujejo in žele: možnost stro- kovno zahtevnega, inteligent- nega, odgovornega in dobro plačanega dela. Prav to pa za- hteva in daje proizvodnja pol- vodnikov.

Kvalitativno in strukturalno je torej tak način proizvodnje visoko nad drugimi načini pro- izvodnje, ki jih po navadi uva- jamo na klasični obrtniški na- čin in s tako proizvodnjo ne vzdrži primerjave.

Naj ne ponavljamo, da se bo tu najprimerneje zaposlila žens- ka delovna sila, ki jo imamo v Trbovljah preveč da bo tu delala v vzorno urejenih po- gojih, ob klimatičnih napravah itd.; že samo dejstvo, da bo s- predvideno proizvodnjo zago- tovljeno obični v proračun in sklade več sto milijonov di- narjev, prepričljivo kaže po- men gradnje tega objekta za lokalno gospodarstvo.

Na projektih dela biro s po- sebno zavzetostjo, saj se zave- da, da mu bo uspešen projekt zagotovil dobro afirmacijo tu- di na področju te najbolj per- spektivne in revolucionarne industrijske veje. Te dni bo bi- ro izdelal in dal v diskusijo že prve osnutke idejnih projek- tov, medtem ko tehnološki pro- učujejo še zadnje variante iz- boljšav in izbor ter obseg in- zemskega dobav.

ZADNJA OVIRA – »MOTEOVA« HISA

Poročali smo že, da bo v letošnjem letu rekonstruirana in mo- dernizirana cesta III. reda Zagorje–Trbovlje na odseku dom TVD Partizan Slanik. Z deli so, ponedeljek, 1. avgusta že pričeli, izvajajo jih pa SGP »Slovenija ceste« iz Ljubljane. Že v eni zadnjih števil- k našega lista, ko smo poročali o rekonstrukciji te ceste, smo omenili, da predstavlja ovira pri izvedbi tega dela hisa na Cesti 9. avgusta, last Marije Vidmar, po domače »Motezo« hisa. Te dni bodo hiso podli, ko bodo preselili vse stanovalce v druga stanovanja. Tako bo odstranjena tudi zadnja ovira za delo na rekonstrukciji te ceste. Na skici »Motezo« hisa dan poprej, preden so pričeli z deli na rekonstrukciji Ceste 9. avgusta v Zagorju ob Savi.

Poravnalni sveti se uveljavljajo

Lansko leto so volivci iz Za- savja na svojih zborih skle- pali o ustanovitvi poravnalnih svetov in hkrati izvolili tudi predsednike ter člane porav- nalnih svetov. Dasi še ni pre- teklo leto dni, odkar so ti sve- ti pričeli delovati, lahko z go- tovastjo zapisemo, da so se le- ti že povsod uveljavili.

Ljudje se vse pogostejše v spornih zadevah že obračajo na poravnalne svete, medtem ko so prej hodili le na sodišče. S svojim delom so si porav- nalni sveti tako že pridobili potreben ugled in veljavo. Po- trebno bo pa še, da v svojem nadaljnjem razvoju ti porav- nalni sveti postanejo vse bolj organi stanovanskih skupno- sti, koder so sveti ustanovljeni za območje teh skupnosti, na- dalje da bolj delujejo z vsemi organi stanovanskih skupno- sti. Poravnalni sveti na naši vasi bodo pa morali dobiti še večjo veljavo in si prizadevati, da končno enkrat preneha zmotno mnenje predvsem pre- bivalcev iz kmečkih predelov, da je mogoče sporna vpraša- nja reševati le na sodiščih. V pomoč bi pa morali biti po- ravnalnim svetom tudi krajev- ni odbori, ki bi lahko pred- vsem sami urejevali sporna vprašanja glede mej med po- sameznimi kmečkimi gospo- darstvi in še druge manjše sporne zadeve.

Kakor smo že poudarili, so se poravnalni sveti s svojim dosedanjim delom že uvelja- vili. Odstotek poravnanih spor- nih zadev bi pa lahko bil še večji in delo poravnalnih svet- ov še uspešnejše, če bi na obravnave prihajali vsi, ki jih poravnalni sveti vabijo. Često se namreč zgodi, da obdol- ženca ni na poravnavo. Zara- di tega ne pride do poravnave ter morajo potem sporna vpra- šanja urejevati področna sodi- šča.

V ilustracijo naj navedemo nekaj podatkov o delu porav-

nalnih svetov na območju Oblo Zagorje. V jeseni lan- skega leta so bili na področju tega občinskega ljudskega od- bora ustanovljeni štirje porav- nalni sveti, in sicer: za po- dročje stanovanske skupnosti Zagorje I (Selo), za področje stanovanske skupnosti Zagor- je-Center, za področje stano- vanske skupnosti Kisovec-Lo- ke ter za področje vasi občin- skega ljudskega odbora Za- gorje. Lansko leto so prešli vsi štirje poravnalni sveti v poravnavo 31 spornih vpra- šanj. Od teh so poravnali 16 spornih zadev, ostalih pa niso uredili oz. so bile rešene v letošnjem letu.

V prvem polletju letošnjega leta so pa poravnalni sveti na področju Oblo Zagorje dobi-

VELIKI NACRTI V KON- FEKCIJSKI INDUSTRIJI

Vsak Jugoslovčan bo leta 1968 povprečno porabil 7,2 kg ran- nega tekstila, kar je zelo blizu povprečni potrošnji tekstila v Zahodni Evropi (8,8 kg na pre- bivalca).

Sodiijo, da se bo v prihod- njih petih letih proizvodnja v tej industrijski veji povečala za okoli 12 odstotkov letno in da bo leta 1965 znašala po- vprečna potrošnja bombažnih tkanin na prebivalca 20 kv. me- trov. Posebno pozornost bodo posvetili konfekciji, tako da bo ta v letu 1965 porabila skoraj dve tretjini tekstilne proizvod- nje, medtem ko so lani konfek- cijsko predelali le eno tretjino celotne tekstilne proizvodnje. Nedvomno bodo spremembe v sestavi proizvodnje v tekstilni industriji pripomogle k hitrejšemu porastu potrošnje teksti- la in tekstilnih izdelkov.

ZA KMETOVALCE

Zakaj so odpravljeni regresi?

Zvezni izvršni svet je pred nedavnim sprejel odlok o od- pravi kmetijskih regresov za gorivo, mazivo in plemensko živino. Pri tem je pa potrebn- no poudariti, da letos še ve- lja regres za nafto in mazivo, ki se uporablja v kmetijstvu, predvsem za kmetijske stroje. Regresi so veliko breme za skupnost. Tako je skupnost morala lani samo za pocenite- goriv in maziv, to je regrese, ki jih je uživalo kmetijstvo, prispevati 3 milijarde 200 mi- lijonov din. Dandanes se kme- tijstvo vedno bolj izenčuje z drugimi gospodarskimi vejami in se kmetijske gospodarske organizacije bistveno ne razli- kujejo od drugih gospodarskih organizacij. Zato pa tudi re- gresi niso več upravičeni vsaj ne za določene vrste blaga. Vprašanje je pa še zmeraj, ali bi bilo koristno odpraviti regrese za nekatere vrste kme- tijskih strojev, zlasti za trak- torje, ki so se v zadnjih letih precej podražili, tako da nji- hova cena že močneje vpliva na pridelovalne stroške.

Razumljivo je, zakaj so od- pravljeni regresi na nadalj- njo uvoženo plemensko živino. Zda imajo na večjih družbe- nih posevstvih, za katere je bi- lo treba predvsem upoštevati ži-

vino kakovostnih pasem, že ustanovljene temeljne črede plemenske živali. Večji uvoz ni več potreben in omejitve je treba zlasti nesmotrno uvažanje plemenskih živali, ki so si- lja regres za nafto in mazivo, ki se uporablja v kmetijstvu, predvsem za kmetijske stroje. Regresi so veliko breme za skupnost. Tako je skupnost morala lani samo za pocenite- goriv in maziv, to je regrese, ki jih je uživalo kmetijstvo, prispevati 3 milijarde 200 mi- lijonov din. Dandanes se kme- tijstvo vedno bolj izenčuje z drugimi gospodarskimi vejami in se kmetijske gospodarske organizacije bistveno ne razli- kujejo od drugih gospodarskih organizacij. Zato pa tudi re- gresi niso več upravičeni vsaj ne za določene vrste blaga. Vprašanje je pa še zmeraj, ali bi bilo koristno odpraviti regrese za nekatere vrste kme- tijskih strojev, zlasti za trak- torje, ki so se v zadnjih letih precej podražili, tako da nji- hova cena že močneje vpliva na pridelovalne stroške.

»ULTRA PAS« PLOŠČE IZ ILIRSKÉ BISTRICE

Tovarna »Lesonit« iz Ilirske Bistrice je začela s proizvo- dno »ultra pas« plošč, ki slu- žijo za prekrivanje pohištva, predvsem kuhinjskega. Dosej- smo te plošče uvažali. Te, ki jih proizvaja tovarna iz Ilirske Bistrice, po kakovosti prav nič ne zaostajajo za uvoženimi, so pa znatno cenejše, saj velja meter samo 3.600 din.

Na kratko po domovini

NAŠA HIMALAJSKA EKSPEDICIJA SE JE VRNILA

Po 138 dneh in 22.600 kilometrov dolgi poti se je sedemčlanska jugoslovanska odprava vrnila z ladjo »Uljanik« v domovino. Prejšnjo sredo, 3. avgusta, so se povrnili domov naši Himalajci, ki so v Aziji zavzeli Trisul II in III. Lep sprehod so naši planinci doživeli ob svojem povratku na Reki, še lepši pa v Ljubljani, kjer jih je na trgu pred Narodno galerijo pozdravilo več tisoč ljubljancev.

PRVA RAZSTAVA ODVEČNIH OSNOVNIH SREDSTEV V Mariboru bodo 1. septembra t. l. odprli I. raz- stavo razpoložljivih osnovnih sredstev. Tako razstava je, posredovani kupcem odvečna osnovna sredstva vseh gospodarskih organizacij v Sloveniji. Za to razstavo vlada še sedaj v naši republiko veliko zanimanje.

VIDEM-KRŠKO SE RAZVIJA V NOV CENTER POSAVJA

Ob železniški progi v Vidmu-Krškem, kjer je pro- jektiran novi stanovanski center z družinili kraj- je Vidma in Krškega, grade v velikem zaletu več stano- vanskih blokov. V novem stanovanskem centru Po- savja nameravajo sezidati še stolpno in nekatere po- trebne poslovne lokale. Trenutno grade tamkaj 6 sta- novanskih blokov, glede na razširitev Tovarne roto papirja in celuloze v Vidmu-Krškem je pa v načrtu, da se bodo tem šestim stanovanskim blokom pridru- žili še novi.

V PIRANU GRADE POMORSKI SOLSKI CENTER

V Piranu so začeli graditi pomorski solski center, v čigar sestavi je tudi prva višja šola v koprskem okraju, in sicer Višja pomorska šola. Šola bo velikega pome- na za razvoj našega pomorstva, saj v vseh podetjih, med drugim tudi v »Splošni plovi« v Piranu, primanjkuje za nove ladje strojnikov in kapitanov.

»TOMOS« IZVAJA V TURCIJO

Prejšnji teden so v koprskem pristanišču naložili na tramer »Beograd« večjo količino motornih koles, ki jih tovarna »Tomo« pošilja v Turčijo. Celotna pro- stornina pošiljke obsega približno 150 kub. metrov, njena skupna vrednost pa znaša okrog 50.000 ameriških dolarjev. Za ta motorna kolesa so kupci v Turčiji že zagotovljeni ter vlada za izdelke našega »Tomo« v tej državi veliko zanimanje.

V MAKEDONIJI IZPOLNITEV PETLETNEGA PLANA LETO DNI PRED ROKOM?

V Makedoniji so dani vsi pogoji, da petletni plan gospodarskega razvoja izpolnijo do konca letošnjega leta. To je leto dni prej, kot je bilo predvideno. Indu- strijska proizvodnja v Makedoniji je v letošnjih prvih petih mesecih za 19% večja kot v istem razdobju lan- skega leta ter je z družbenim planom za letošnje leto predvideno raven presežala za 2%.

NAŠA JUGOSLOVANSKA PODJETJA NA SEJMU V CELOVCU

Na koroskem sejmu v Celovcu bo sodelovalo tudi okrog 80 jugoslovanskih podjetij. Sejma bo v času od 11. do 21. avgusta t. l. Na njem bo razstavila svoje izdelke nad 1000 podjetij, večji del iz Avstrije, Nemčije, Italije, Jugoslavije in še nekateri drugih de- št.

Kongo - nov vulkan na mednarodnem obzorju

Redkokatera država je začela svo- je življenje v neodvisnosti tako ne- srečno kot Kongo. Belgijci, ki so se smatrali izmed vseh kolonialnih sil »najmodrejši«, so razmeroma hitro ugodili želji kongoškega ljud- stva po neodvisnosti, ki je bila pro- glašena ob prisotnosti šefa belgijske države – kralja Baudouina. Prazno- vanju neodvisnosti je botrovala po- godba o prijateljstvu in pomoči med mlado kongoško republiko in hitro matično državo; prve dni praznova- nja je bilo videti vse zelo lepo in z belgijske strani tudi modro in previdarno.

Toda položaj se je kaj hitro spre- menil in Kongo je danes problem, če že ne številka 1, pa vsaj zelo aktualen in potencialno nevaren, saj so se na to afriško področje prenesla blokovska trenja, za kar so dali pri- ložnost in povod izključno Belgijci. Prav te dni je namreč o Kongu raz- pravljali Varnostni svet, že tretjič, odkar je ta mlada afriška država neodvisna.

Dosedanji potek dogajanj je bolj ali manj znan. Ko bi se morale belgijske čete umakniti iz bivše ko- lonije, je nastal problem, ki se je zapletel, ko je ena od šestih kongo- škkih provinc – Katanga – ki je najbogatjša (60 odstotkov vsega nacionalnega dohodka, 80 odstotkov vse svetovne produkcije kobalta, največja ležišča urana, važnega za atomsko industrijo itd.) proglasila »neodvisnost«. Moize Combe, afriški poslovni človek, ki je pred proglasi- tvijo neodvisnosti Konga prišel v konflikt z belgijskimi poslovnimi krogi in je proti njemu tekla tožba, je čez noč postal »predsednik« »ne- odvisne vlade« Katange. Njegove vlade sicer ni nihče na svetu urad- no priznal, toda Belgijci so s svo- jimi padalci podprli njeno »stabil- nost«, belgijske družbe, ki izkorišča- jo naravna bogastva Katange, pa plačujejo davke njemu in ne cen- tralni, mednarodno priznani vladi premijera Lumumbe.

Po neredih, o katerih je svetovni tisk veliko pisal, so poslali Belgijci v Kongo nove čete, »da bi vzpostavi- le red«, ki so ga s svojo prisot- nostjo same porušile. Kongoška vlada je zahtevala intervencijo Var- nostnega sveta, ki je v dveh resolu- cijah naložil Belgiji, naj umakne svoje čete z ozemlja Konga, čeprav je ni izrecno obdolil zaradi agresije na in enotito mlade neodvisne re-

publike. Belgijske čete naj bi zamenjale čete OZN, med katerimi je tudi nekaj jugoslovanskih specia- listov, predvsem za letalstvo. Čete OZN so prišle v Kongo in belgijske čete so se začele umikati – toda ne domov, v Belgijo, kot bi morale, ustrezno resolucijam Var- nostnega sveta, marveč v svoja opo- rišča na ozemlju Konga. V Katangi, ki je proglasila »neodvisnost, ki da jo bo branila do zadnje kaplje

krvi«, pa čete OZN niso šle, ker je »predsednik vlade« Combe (luka belgijskih okupacijskih oblasti, ki razen sebe ne predstavlja nikogar) zagrozil, da bo »nanje streljal«. Njegovo grožnjo je bilo razumeti tako, da bodo belgijski padalci, ki so v večjem številu prišli v Katan- go po proglasitvi »neodvisnosti« te kongoške province, ki je sestavni del Konga kot je Elamska sestavni del Belgije, streljali na čete OZN, kajti Combe sam nima ne polietne ne čete; govorijo mu sestavlja bel- gijski »svetovalec«.

Skratka, v Kongu se je začela umazana igra, ki utegne znova močno zapletiti mednarodne odnose, ki že tako niso najbolj prijetni sme- ri, v kateri s razvijajo dogodki po pariški konferenci. Belgijci so resda dali Kongu neodvisnost brez preve- likih ceremonij in zavlačevanj. Toda šlo je le za formalno neodvisnost, kajti kaj naj počne dvanajst milio- nska država, ki je skoraj šestkrat večja od Jugoslavije, ko je brez lastnih izkušenj, brez svojega upra- vne aparata in vojske ter seveda brez materialnih sredstev, ki bi jih sama kontrolirala in upravljala. Po drugi strani pa je to ogromno, redko naseljeno prostranstvo, v katerem so Belgijci zelo dolgo dobo svojega vladanja gojili in pospeševali razde- litve celote na temelju plemenske razdelitve in plemenskih čustvovanj.

Skratka, vlada neodvisnega Konga se je znašla pred težavno in odgo- vorno nalogo, iz zemljepisnega pro- stranstva, ki ga sestavlja mozaik plemenskih institucij, narediti mo- derno državo, ki bo čutila vez dr- žavnosti.

Igra v tako močnih vodah za ko- lonialne sile res ni težka; v kon- kretnem primeru za Belgijo, ki jo v Kongu predstavlja v glavnem velik koncern »Union Minière«; le- ta ima v rokah tudi vsa rudna boga- stva Katange.

Ko je zadeva z »neodvisno« Ka- tango postala smešna in burkasta celo v očeh zahodnih diplomatov, je »premier« Combe poiskal drugo, po njegovem mnenju bolj prepričljivo

pot: najprej je bilo govora, da bi »neodvisna Katanga« stopila v fe- deracijo z Južno Rodezijo, to je z eno izmed dežel, ki je sedaj v cen- tralno-afriški federaciji (pod britan- sko vladavino, ker še nima neod- visnosti), kjer imajo glavno besedo taki rasisti, kot Roy Welensky, predsednik vlade centralno-afriške federacije. Ker je bila taka varianta le malo preveč za vso domorodsko Afriko, saj pomeni skoraj isto, kot če bi afriška dežela zaprosila za vstop v federacijo v Južnoafriško unijo, je posebna delegacija Katan- ge odpovala v Bruselj, kjer so pred dnevi sporočili, da so se popo- lnomo sporazumeli o tem, da bo Ka- tanga stopila v federacijo ali v kon- federacijo z Ruando-Urundi ter z Tanganjiko. Ruando-Urundi je de- žela, nad katero izvaja po nalogu OZN skrbništvo Belgija, Tanganjika pa je v skrbniškem odnosu z Veliko Britanijo, Katanga, del neodvisne države Kongo se torej odcepi od Konga zato, da bi šla v skupno življenje z dvema deželama, ki še nista odvisni in ena od katerih je veliko bolj revna kot povprečje v Kongu.

Na dlani je, za kaj gre. Belgija skuša na vsak način razbiti Kongo kot samostojno in enotno državo. Kongo brez Katange, ki je najboga- tejša, bi se le z največjo težavo držal na nogah, v kolikor bi sploh uspel. Že sedaj se oglašajo posame- zni plemenski poglavarji, ki so jih Belgijci v obdobju svoje vladavine močno podpirali, skrbno pazet, da bi preprečili sleherni porajanje šir- še povezanosti na nacionalni podla- gi, in v imenu »demokracije« groze,

PO SVETU

TAKA JE TOVARNA V FRANCIJI, V KATERI IZDELUJEJO TRANZISTORJE

A. Steklar

POROČILO O IZPOLNITVI PLANA STEKLARNE HRASTNIK V I. POLLETJU 1960

Še vedno premalo stekla

Delovni kolektiv Steklarne si je v začetku leta 1960 zadal visoko plansko nalogo, ki je presežila rezultate vseh preteklih let. Ta plan je baziral na kapacitetah steklarskih peči v rekonstruiranem delu tovarne, prilagojen pa je bil velikemu povpraševanju po naših izdelkih doma in na tujih tržiščih. Zelo pomembna je tudi težnja za znižanje proizvodne nekatereh artiklov in postopen prehod k specializaciji za proizvodnjo samo boljših vrst steklenih izdelkov.

Na osnovi navedenih predpostavk, izboljšanja organizacije dela in prizadevanja celotnega kolektiva je bil v I. polletju 1960 dosežen dober napredek in ustvarjeni nekateri zelo pomembni rezultati.

DELOVNA SILA

Če primerjamo stanje delovne sile med I. polletjem 1960 in istim obdobjem leta 1959 ali pa s planom 1960, tedaj ugotovimo,

PROBLEM, KI NAS TARE

Na zadnjem zasedanju delavskega sveta Steklarne Hrastnik kakor tudi na sestanku komisije za družbeno upravljanje in stanovanjske zadeve je bilo dosti razburljivih diskusij glede dodelitve stanovanj v obeh novih stanovanjskih blokih ob Savi. Komisija se je pri dodelitvi stanovanj striktno držala zadevnih pravilnika, ki ga je delavski svet naše tovarne sprejel na enem izmed svojih zadnjih zasedanj. Ko so bile izdane odločbe, katerim prosilec se dodeli stanovanje, je bilo vloženih več pritožb, ki jih pa komisija ni mogla vseh pozitivno upoštevati. Pritožbe so vložili tudi prosilci, katere je komisija pri sedanjih dodelitvah stanovanj prezrla, in to: Vinko Kerin, Franc Veber, Anton Pivec, Dani Kolpič, Mirko Krošlin, Stane Korenč, Janez Grohar, Ana Brinar. Teh je gotovo še več, saj je stanovanjski problem eden izmed naših najbolj perečih vprašanj, pa tudi drugod.

Prinešeni so bili določeni spremeni predlogi, ki jih je delavski svet delno sprejel. Vendar moramo ob tej problematiki, ob raznih kritikah in razpravah v tovarni in zven nje napraviti le realen zaključek, in ta je: stanovanj ni dovolj, kolikor jih pa vsako leto zgradimo, moramo težiti za tem, da se pošteno razdeli.

V naš kolektiv priteka stalno nova delovna sila, vedno večje so potrebe po novih stanovanjih, predvsem se za samce. Zaradi tega bo treba misliti na to, da čimprej zgradimo večji in bolj sodobni samski dom.

Za nadaljnjo gradnjo stanovanj so že predvidena določena denarna sredstva. Podjetje namerava zgraditi večji stanovanjski blok s predvideno 20 stanovanji za večje družine. Dodelitev stanovanj v tem bloku je predvidena še po starem načinu, namreč po odobrenem pravilniku za dodelitev razpoložljivih stanovanj — pri nadaljnjih, pospešeni gradnji stanovanj, ki je zamišljena na principu lastne udeležbe pri gradnji, bo pa delitev stanovanj seveda odvisna od prispevka oz. dela, ki ga bo prosilec vložil pri stanovanjski gradnji in si bo leta njegovo velikost ter razdelitev prostorov mogel izbrati sam.

V interesu vodstva podjetja in tudi političnih organizacij je, da se stanovanjsko vprašanje rešuje in urejuje skupno, s spoštovanjem vseh prizadetih. In to tako, da ne bodo v prihodju nastajali še večji problemi, kot so že sedaj. Le skrbno sodelovanje in zadovoljstvo v upehu v tem perečem vprašanju, R. R.

vimo, da se stanje ni bistveno zvišalo, da se giblje v mejah naših predvidevanj in da je večji porast proizvodnje rezultat zvišanja storilnosti dela in uvedbe avtomatizacije in večje mehanizacije. Poseben problem je še vedno fluktuacija delovne sile. Delovni kolektiv je zapustilo 97 oseb, in to predvsem polkvalificirani in nekvalificirani delovna sila zaradi pomanjkanja stanovanj in nizkih zaslužkov. Vprašanje se je v primerjavi s preteklim letom nekoliko izboljšalo, saj je znašala takrat fluktuacija celo 22 odstotkov, a kljub temu bomo morali v tem pogledu napraviti resne korake.

PROIZVODNJA

V I. polletju 1960 smo dosegli 57,5 odstotkov letnega plana, v primerjavi s istim obdobjem lanskega leta pa je bila proizvodnja višja za 36,5 odstotkov. Najmočnejše povišanje je bilo doseženo pri stiskanih izdelkih (skupina MP) in pri ročno plihanih izdelkih (skupina RDBO). Predvidene količine pa niso bile izdelane pri kozarčnih na polavtomatih (skupina MDEO), ker stroj ni vedno obratoval.

Glede na doseženo proizvodnjo in dejstvo, da je večji del letnih dopustov že izkoriščenih, smemo pričakovati, da bo letos dosežena količina proizvodnje.

tujega trga. Avtomat za proizvodnjo drobne steklene embalaže je delal 4 mesece — do ugašenja banje zaradi remonta — s svojo polno zmogljivostjo, povečali smo proizvodnjo embalaže na Kiko strojih, a kljub vsemu je bilo v preteklem polletju najbolj občutno pomanjkanje embalažnega stekla.

Številni podatki nam kažejo, da je bil polletni plan prodaje dosežen v vseh skupinah, razen pri plasiranju polavtomatskih kozarcev, pač zaradi izpada v proizvodnji. Letni plan prodaje je dosežen s 56,69, v primerjavi s I. polletjem preteklega leta smo pa prodali za 28,51 odstotkov več. Uvoda omenjeno opuščanje proizvodnje nekaterih artiklov in povečanje prodaje sta omogočila doseganje višjih povprečnih prodajnih cen po kilogramih, kar je vsakakor ugodno vplivalo na končni finančni rezultat.

IZVOZ

Pri poslovanju s tujci opazimo njihovo veliko zanimanje za naše izdelke in željo za vse večjim odjemom. V I. polletju 1960 je šlo na inozemska tržišča 9 odstotkov naše prodaje po kilogramih, po vrednosti pa celo 15 odstotkov. V tuji valuti je znašal izvoz 141.426 dolarjev, od tega 90 odstotkov v državi s čvrsto valuto. Najmočnejši uvoznik naših izdelkov je Za

stotki, proti lanskemu letu pa je celoten dohodek višji za 25 odstotkov. Na podlagi tega povečanja je bilo podjetje upravičeno do posebne udeležbe. Izplačani osebni dohodki so dosegli le 51,22 odstotkov letno planiranih zneskov, kar je v skladu z doseženo proizvodnjo. Ostanek sredstev za sklade je dosegel 60 odstotkov planirane višine.

Iz prednjih podatkov je razvidno, da je kolektiv v preteklem polletju dobro delal in gospodaril. Tudi v bodoče bo

moral težiti za tem, da popolnoma izkoristi vse proizvodne možnosti, da opusti izdelavo nerentabilnih artiklov ter da kvaliteto izdelkov stalno izboljšuje. Najvažnejša naloga kolektiva v prihodnjih mesecih bo pa vsekakor izvedba II. etape rekonstrukcije, ki mora biti po programu skoncirana 31. marca 1961. V kolikor ne bodo nastopile težave pri uvozu opreme ali kakšne druge nepredvidene ovire, bo kolektiv svojo nalogo pravočasno izpolnil.

Heda Korbar

DELAVSKI SVET JE RAZPRAVLJAL O NADALJNI REKONSTRUKCIJI STEKLARNE

Za tretjo etapo je vse pripravljeno

Direktor Steklarne Hrastnik Jože Klanjšek je na zadnjem zasedanju delavskega sveta pregledno orisal perspektive glede nadaljnje izgradnje tovarne. Za III. etapo rekonstrukcije steklarne je vse pripravljeno. Delavski svet je le napravil odločitev glede finansiranja potrebnih rekonstrukcijskih del.

Tovariši direktor je ob tej priložnosti poudaril, da se je načrt nekoliko spremenil, kajti ugotovljeno je, da so v naši dr-

žavi potrebe po steklu oz. po steklenih izdelkih tolikšne, da bi bilo dela še za deset steklarn. Vse spodbude pa kažejo, da bo morala tovarna v Hrastniku težiti za tem, da prične izdelovati žaromete, stekla za televizorje, akumulatorje, itd., namreč da se kot takšna spremeni v tehnično izpopolnjeno tovarno, skratka — izdelovala bi tista stekla, ki jih mora naša država še uvažati.

Plan za finansiranje rekonstrukcije tovarne je pa zamišljen tako, da bi podjetje v smislu določil natečaja prispevalo lastna sredstva za investicije, in sicer za osnovna sredstva 45 odstotkov predračunske vrednosti. Ta denar bi tovarna črpala iz lastnih skladov, to je iz investicijskega sklada in amortizacije za zamenjavo. Pri tem računamo, da bo vsa amortizacija prosta ter uporabljiva v ta namen že v letu 1961. Za obratna sredstva bo pa treba najeti posojilo v celoti pri Jugoslovanski investicijski banki.

Plan finansiranja po letih pa je začetni tako, da bi bilo v letu 1961 skupno potrebno 152.574.000 din. Od tega bi kriili iz posojila 83.916.000 din, iz lastnih sredstev pa 68.658.000 din.

V letu 1962 bi skupaj potrebovali 212.107.000 din, od katerih bi kriili iz posojila 116 milijonov 659.000 din, a iz lastnih sredstev 96.448.000 din.

Leta 1963 bi bilo skupno potrebno 122.239.000 din. Od tega zneska bi iz posojila kriili 67.226.000 din, iz lastnih sredstev bi pa prispevali 55.013.000 dinarjev.

Skupaj bo potrebno 486 milijonov 910.000 din, od katerih bi iz posojila kriili 267.801.000 din, a iz lastnih sredstev 219 milijonov 109.000 dinarjev.

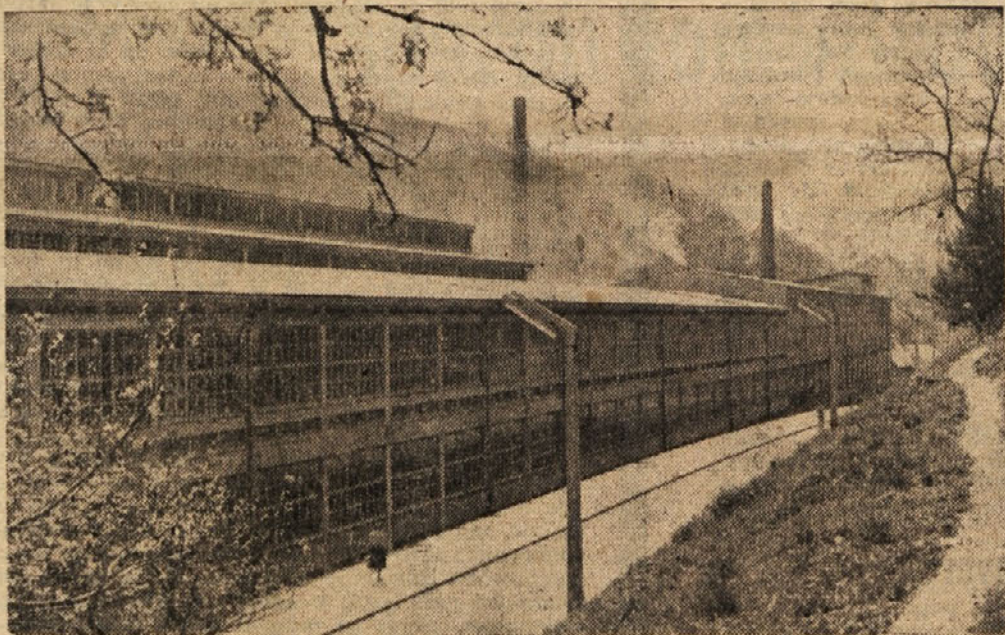
V razpravi o nadaljnji mehanizaciji in modernizaciji tovarne je tovariši direktor poudaril, da steklarne v naprednih državah v steklarskih pečeh opravljajo razen normalnega taljenja steklene gmote

še dodatno električno taljenje v spodnjem delu banje. Tako dodatno taljenje pa ne pride v poštev pri lončenih pečeh. Za primer, da bi nam uspelo dodatno električno taljenje, bi se produkcija tovarne povečala na 12.800 ton stekla, nasprotno pa le na 10.800 ton stekla oziroma steklenih izdelkov.

Člani delavskega sveta so ob tej priložnosti našli vprašanje, kaj bi bilo tedaj, če bi električni tok izostal. To vprašanje bi rešili na ta način, da bi podjetje dobivalo električno energijo iz Trbovelj in iz mariborskih elektrarn.

Po obširni razpravi o celotni problematiki je delavski svet osvojil predlog tovariša direktorja, da se najame posojilo v znesku 267.801.000 din, iz lastnih sredstev pa prispeva za rekonstrukcijo tovarne 219 milijonov 109.000 dinarjev.

Vse perspektive kažejo, da bo mogoče v hrastniški Steklarni v celoti izvesti tudi III. etapo rekonstrukcijskih del.

PONOSNO STOJI NOVA HRASTNIŠKA STEKLARNA

ki je bila predvidena po dokončanju II. etape rekonstrukcije. K tem dosežkom je pripomogla tudi vključitev 72 oseb v delo po normi in pa splošno višje preseganje norm, saj je le-to znašalo v tem razdobju lanskega leta 35 odstotkov, letos pa 38 odstotkov.

Odpadek — lom pri proizvodnji smo uspeli znižati proti lanskemu letu: po kosih od 17,78 odstotkov na 16,62 odstotkov in pri kilogramih od 27,88 odstotkov na 26,43 odstotkov. Pričakujemo, da se bo odpadek znatno znižal, ko se bo vsa proizvodnja in dodelava razvijala v rekonstruiranem delu tovarne.

PRODAJA

Kapaciteta tovarne in proizvodnja nista mogli zadostiti vsem zahtevam domačega in

hodna Nemčija, ki je vzela kar tri četrtine našega celotnega izvoza.

Za primerjavo našega uspeha pri izvozu pripominjamo, da je znašal izvoz v lanskem letu 200.246 dolarjev, a v letu 1958 58.068 dolarjev. Kvaliteta naših izdelkov na zunanjih tržiščih je zelo cenjena in do sedaj nismo imeli nobene večje reklamacije. Izvoz steklenih izdelkov bi lahko zvišali samo s povečanjem proizvodnih kapacitet ali pa z zmanjšanjem dobav domačim odjemalcem, česar pa ne smemo dovoliti.

CELOTEN DOHODEK IN RAZDELITEV

Skladno s povečanjem proizvodnje in porastem tudi celoten dohodek. Letni plan je bil dosežen s 54,51 od-

11 MILIJARD IZREDNIH KREDITOV

V vsej državi se začena odkup letošnjega pridelka pšenice, in to pod znatno povoljnejšimi pogoji kot prejšnja leta. Z novimi predpisi je precej razširjena mreža podjetij, ki bodo odkupovala pšenico. Da bi bil odkup pšenice čim bolj organiziran, je Narodna banka odobrila podjetjem za 11 milijard dinarjev obratnih kreditov v te namene.

NOVA NAHAJALIŠČA ŽELEZNE RUDE

V Golešu pri Travniku so odkrili nove plasti rude z visoko stopnjo železa. V kolikor bodo prva raziskovanja dala pozitivne rezultate, bodo pri Travniku odprli rudnik železa.

STO LET STEKLARNE HRASTNIK

PROSLAVA BO 29. NOVEMBR 1960

Naglo se bliža čas, ko bomo praznovali 100-letnico obstoja naše tovarne. Priprave za to so že dolgo v teku, saj so bile komisije za to že postavljene in zadolžene vsaka za svoje delo. Vse komisije niso imele do sedaj konkretnega dela. Največ je bila zaposlena komisija, ki je zbirala podatke in material o nastanku tovarne ter razvoju vseh važnih dogodkov v preteklih 100 letih. To delo je v glavnem zaključeno; material je v dokončni obdelavi ter bomo tako sedaj imeli zbirko podatkov o vseh važnejših dogodkih našega podjetja v preteklosti.

Glede na to, da bomo na našo proslavo povabili številne naše in tuje goste, je potrebno, da temeljito uredimo zunanost in notranost naše tovarne tako, da bomo res imeli občutek prazničnosti v vsakem pogledu. Da pa bo to delo lažje in bolj temeljito, je potrebno, da že sedaj postopoma odpravljamo vse pomanjkljivosti.

Za ureditev dvorišča okoli tovarniškega objekta bi bilo lepo, če bi člani kolektiva pomagali s prostovoljnim delom, in to predvsem pri podiranju raznih lop, ki še danes kvarijo podobo okolice in pa pri planiranju terena ter drugih delih, ki bodo potrebna za dokončno ureditev okolice.

Naloga vseh kulturnih skupin je tudi, da se temeljito pripravijo in usposobijo za primeren program, s katerim naj bi tudi pokazali, da hrastniški steklarji niso samo soborni delavci, ampak da so v 100 letih tudi kulturno rastli in se razvijali sporedno z drugimi delovnimi kolektivi.

Vse organizacije — od mladinske, sindikalne in Zveze komunistov, morajo biti zainteresirane na tem, da bodo po svoji moči čim več pripomogle k dostojnemu praznovanju našega pomembnega jubileja, v katerem bo prišla do izraza vsa borba delavcev za svoj življenjski obstoj v preteklih 100 letih.

Mi v Beogradu

Nesluten vzpon proizvodnje v novi Jugoslaviji, zlasti še po decentralizaciji industrije in v pogojih delavskega samoupravljanja je postavil industrijo in ostale proizvajalce pred novo nalogo: estetsko oblikovanje

družbenih objektov, stanovanja, pohištva in vseh ostalih potrošnih predmetov od avtomobilov do kuhinjske posode. Konservativni potrošniki in trgovci na mnogokrat še z nezaupanjem sprejemajo moderne praktične, funkcionalne in estetsko oblikovane predmete, vendar se ta nova smer vse bolj uveljavlja. Težko bi si na primer danes zamislili, da neka tovarna proizlaja avtomobile kot so jih imela ta vozila pred 30 ali celo 50 leti, vsem bi se namreč zdela smešna in nemogoča v primerjavi s sodobnimi voljnimi in gladkimi oblikami karoserij, ki so ne samo neprimerno lepše, ampak tudi funkcionalno utemeljene, ker nudijo manjši zračni upor in omogočajo večje brzine. Isto velja za letala, vlakne, ladje in tudi za ostale potrošne predmete.

Oglejmo si na primer moderne pisalni stroj, ki ima skoro vez mehanizem v lepem gladkem obližu, ki ga ščiti pred prahom in poškodbami. V primerjavi s starim, oprtim, oglašnim pisalnim strojem iz let pred 1940 pa nam bo ta oblikovni in funkcionalni razvoj še bolj jasn.

Isto velja za ostale stroje, pohištvo, notranjo opremo in tudi za porcelan in steklo.

Ta razvoj, oziroma linija, ki jo po svetu imenujejo »New Look« — novi pogledi — se vse bolj uveljavlja tudi v naši socialistični domovini. Mnogi strokovnjaki, arhitekti in umetniki se v različnih vejah industrije ukvarjajo z nalogo: potrebne predmete, ki jih izdeluje obrt in industrija, oblikovati tako, da so estetsko dovršeni, higienični in uporabni in da svojo funkcijo brezhibno opravljajo.

Počasi, toda nezadržno se po svetu razširja ta nova linija

estetske in funkcionalnosti ter izpodirja vso lažno bogatost, na kateri se je lovil prah in kjer se je morala funkcionalnost umikati neštetim nepotrebnim okraskom.

Ta uvod naj pojasni, zakaj je bila razstava »Uporabna umetnost v gospodarstvu in vsakodnevnem življenju« sploh prirejena. Bila je pregled novih prizadevanj ter so bile za najboljše stvaritve razpisane zlate, srebrne in bronzaste medalje in diplome. Naš kolektiv je razstavil svetlobna telesa ter serije kozarcev in kelihov za namensko uporabo.

Vsi naši izdelki so vzbudili na razstavi veliko pozornost in priznanje, kar je bilo razvidno tudi iz dnevnega časopisa. Posebna žirija je pregledala izdelke, če so primerni za tako razstavo, skozi žirijo so šli na razstavo vsi od nas poslani eksponati.

Pri ocenjevanju so bile priznane našim izdelkom 4 zlate medalje in diplome, in sicer za sledeče izdelke:

1 zlata — za serijo kozarcev za hišni bar, osnutek prof. Zoran Didek;

1 zlata — za kombinirano be- lo, zeleno svetilko, osnutek prof. Zoran Didek;

1 zlata — za serijo satiniranih belih svetlobnih teles, osnutek Franc Papež;

1 zlata — za celotni koncept razstave in izbrbo eksponatov.

Medalje so izdelane v obliki plaketa in keramike in so hkrati z diplomami že prispele v Hrastnik. Ta so lepo priznanje našemu kolektivu ob njegovih 100-letnici in priznanje za napore in prizadevanje, dati našemu potrošniku lepe izdelke po primernih cenah, z izvozom kvalitetnih izdelkov pa izboljšati plačilno bilanco s tujino. To priznanje nas pa obvezuje, da dosežemo kvaliteto stopnjo naših izdelkov še nadalje dvigamo ne samo po kvaliteti izdelave, ampak tudi estetsko in funkcionalno.

IZDELKI STEKLARNE HRASTNIK NA SEJMU V BEOGRADU

»HUDICA, TUKAJ IMAJO PA BOLJ VROCE STEKLENICE, KOT SO NAŠE!«

»NE VEM, KAM BI USMERIL ZAROMET!«

NAŠE SLIKARKE V STEKLARNI

FILMSKE KAMERE V HRASTNIŠKI STEKLARNI

Našo tovarno so v letošnjem letu večkrat obiskali razni predstavniki ljudske oblasti in drugih najvišjih forumov ter občudovali velik napredek našega podjetja. Posebno so ta napredek videli ob primerjavi s starim obratom, ker trenutno delata še oba obrata. Star obrat, ves v dimu, prahu in temi, se jim je zdel še slabši, ko so ga primerjali z novo halo, kjer je svetlo kot zunaj, brez plinov in ostalih slabih delovnih pogojev, ki smo jih bili prej vajeni. Čistoča, dokajšen red, razne izpopolnjene naprave in pripomočki — vse to je na pravilo na obiskovalce globoko vtislo o napredku v zvezi z rekonstrukcijo naše tovarne. Ta velika razlika med starim in novim nas je napotila, da damo napraviti film, ki bi nazorno pokazal tudi ostalim ljudem širom po naši domovini obnovo in napredek hrastniške steklarne, ki je bila še pred nedavnim obsojena na propad.

Predstavniki naše tovarne so zaradi tega stopili v stik s filmskim podjetjem »Viba« iz Ljubljane, ki je obljubilo, da bo opravilo to delo.

V začetku julija se je v tovarni pojavila skupina ljudi z vsemi pripomočki za filmanje. Hodili so iz obrata v obrat ter sčimali s filmsko kamero, kar je bilo zanimivega. Takih primerov je bilo obilo: Ročno izdelovanje na pipe, polavtomatska in avtomatska izdelava, stiskanje stekla, brušenje, slikanje, pregledovanje, pakiranje, in še polno drugih operacij obdelave in dodelave steklenih izdelkov je dalo pisano snov za zbiranje materiala, ki bo prikazal spretnost in prizadevnost hrastniških steklarjev. Dokumentarne vrednosti pa bo ta film, ker bo prikazoval obnovo in modernizacijo naše industrije, v čemer naša tovarna ni zaostajala in tudi ne misli v bodoče.

Anton Sihur

VAŽNI SKLEPI DS IN UO STEKLARNE HRASTNIK

Vprašanje specializacije steklarjev

Ob rekonstrukciji in povečanju steklarne v Hrastniku stopa posebno v ospredje kadroško vprašanje. V tovarni so že napravili nekaj sklepov glede vzgoje novih kadrov. Na zadnjem zasedanju delavskega sveta so sprejeli vzgojni plan kadrov — strokovnjakov in tehnikov. V razdobju od leta 1961—1965 bo steklarne predvsem nujno potrebovala: 2 ekonomista, 3 inženirje (1 strojnega in 2 tehnologa), 3 strojne tehnike, 3 kemijske tehnike ter 4 absolvente ESS.

Na dnevni red je prišlo tudi vprašanje specializacije steklarjev v inozemstvu. To vprašanje so že obravnavali, vendar je težko rešljivo. Rešitev tega problema terja predvsem povečavo šolskih sredstev.

Na prihodnjem zasedanju DS so odobrili tudi nakup kozar-

cev za vkuhanje po lastni ceni. Za nakup po znižani ceni pridejo v poštev nad 5 let za posleni delavci in uslužbeni, in sicer dobe družine po 20 kozarcev, upokojenec po 10 kosov samske delavke, ki imajo svoje gospodinjstvo, pa po 10 kosov.

Ob tej priliki je delavski svet pregledal izvršitev proizvodnega plana v mesecu juliju in ugotovil, da je kolektiv v preteklem mesecu izdelal v skupni RDBO (razsvetljavno steklo, kozarci, valjčki) 377.776 kosov stekla, v skupni RS (steklenice itd.) 32.576 kosov; v skupni MP (stiskano steklo) 526.238 kosov; v skupni MDA (avtomat. izdelki) 1.036.807 kosov; v skupni MDK (parfum, kozarci za vkuhanje) 1.768.035 kosov; v skupni MDW (kozarci za vlaganje) 99.872 kosov;

skupni MDBO (kozarci, majniški) 202.128 kosov; v skupni MDR (razsvetljavno steklo) 29.180 kosov steklenih izdelkov.

Plan je kolektiv izvršil s 143,9%. Glede na remont v tovarni je izpolnitev plana pravilno, zlasti če pomislimo na popravilo velike lončene peči. Velika lončena peč bo prišla predvideno spet obratovati 15. t m.

Glede na velika naročila iz tujine mora 6 delavnic stalno delati za eksport.

Težave so pa nastale v proizvodnji že v juliju zaradi velikega števila dopustnikov (letni oddih Remont na veliki peči).

je bilo treba opravljati tudi v nadurah. Na pomoč so morali priložiti drugi delavci.

Polletni proizvodni plan je kolektiv izvršil zelo zadovoljivo, in sicer je napravil za 10% več steklenih izdelkov kot v istem razdobju lani.

Na lončeni peči je predvidena večja produkcija stiskanega kristalnega stekla, z njo se pa obeta tudi večji finančni efekt.

Tudi za mesec avgust je dojen precej obsežen proizvodni plan. Dnevno bo treba napraviti 23.926 kg steklenih izdelkov. Izvedba tega plana je pa dosegljiva, kajti pričela bo spet obratovati velika lončena peč in mala (rjava) kadna peč.

TOVARNIŠKI KOMITE ZK JE RAZPRAVLJAL

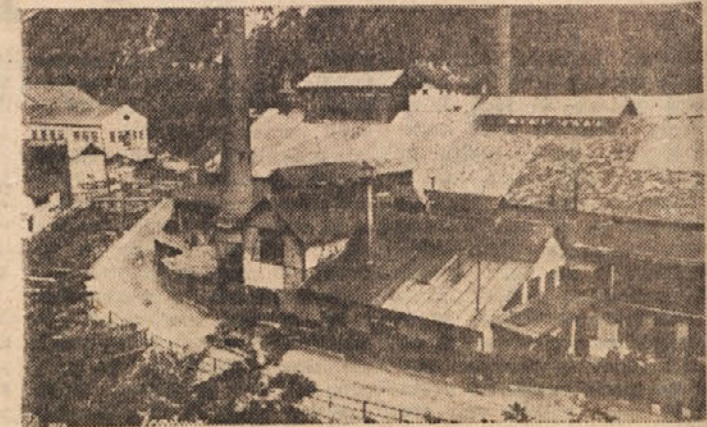
Na neki seji tovarniškega komiteja ZK, ki je bila v mesecu juliju, je bila glavna točka dnevnega reda delo v družini in organizacijah našega podjetja.

V poročilu sekretarja je bilo rečeno, da naša društva dosegajo periodično lepe uspehe, da pa je ti niso trajni, ampak nihajo, namesto, da bi se stopoma večali in stopnjevali, kakor se mora stopnjevat vsaka dejavnost, če stoji na zdravih temeljih.

V razpravi, ki je bila obširna in konkretna, so člani komiteja ugotovili, da je krivda za padec kvalitete dela ali za neuspehe društva v tem, da odgovorni činitelji pri sprejemanju članov v društva in organizacije premalo pazijo na kvaliteto, preteklost in moralno zadržanje ljudi. Največkrat gledajo le na to, da se število članstva poveča. Tako imamo več primerov, da sprejemajo v članstvo društva ljudi, ki so jih drugje izključili zaradi nediscipline in drugih vzrokov. Velika napaka je tudi v tem, da raznih, včasih celo večjih prekrškov članov ne obravnavajo sproti, jih ne poskušajo v kati zatreči in pravočasno odpraviti. Na ta način se člani navadijo delati napake in se kasneje sploh ne puste več kritizirati ali opominjati; postanejo oblastni, povsod hočejo igrati »komandno« vlogo, zavedajo se, da se jim nič ne upa oporekati. Domišljajo si celo, da so nenadomestljivi, da brez njih sploh ne more iti delo naprej, itd.

Mnogi mladi ljudje, ki še nikoli ne sodelujejo, bi se radi vključili v kakšno društvo, toda ko slišijo, kaj vse se dogaja, jih mine veselje do vstopa v društvo in sodelovanja. Vsako društvo ali organizacija pa ima namen, vzgajati člane v sodobnem, naprednem duhu, v vedre, sposobne in poštene ljudi.

Treba se bo resno lotiti odprave takih napak posameznih ljudi, če hočemo, da bo delo v naših družinih tako, kot mora biti. Ne sme nam biti žal posameznikov, čeprav so včasih morda bili dobri, da jih odslavimo in damo zanje mesto drugim. S takim čiščenjem vrst članov in uvaženjem stroge discipline bomo dvignili ugled društev, pri mladih ljudeh pa vzbudili veselje za vključevanje v društvo, za sodelovanje in izobraževanje.

POGLED NA STEKLARNO IN GLAVNO CESTO SKOZI HRASTNIK, PRED VOJNO. — NA LEVI STRANI BRUSILNICA, V OZADJU BIVŠA GOSTILNA HOFBAUER, KAMOR SO STEKLARJI RADI ZAHAJALI

Naši člani na oddihu

Čas koriščenja letnega oddiha je v polnem razmahu tudi v našem kolektivu in se naši člani polnoštevilno poslužujejo obeh počitniških domov, v Crikvenici in Bohinju, da se odpočijejo in naberejo novih moči za delo v tovarni. Kakor smo pričakovali in računali, je zanimanje za oba počitniška kraja preraslo zmogljivost obeh domov, ki sta trenutno izkoriščena do skrajnosti, tako da sta oba že prenatrpana in v nekaterih primerih ne moreta več nuditi dopustnikom tistega udobja, kot si ga vsakdo želi. Obilo težav, skrbi, še več pa povzroča ta gneča osebu, ki ima na skrbi preskrbo naših članov v obeh počitniških domovih in se trudi, da bi bili vsi dopustniki čimbolj zadovoljni na svojem oddihu. Prepričan sem, da mu to tudi v polni meri uspe.

Radovednost je tudi mene, ki še nisem bil nikoli v Bohinju, napotila v ta prelepi kraj naše domovine, kjer sem preživel zares nekaj prijetnih dni v našem počitniškem domu in njegovi okolici.

Nimam nameno opisovati podrobno vseh lepote tega kraja, ker ne utegnem in za to tudi ni prostora. Omeniti hočem le izjave vseh naših, ki so trenutno na oddihu v Bohinju ali pa so že bili prej tamkaj, da je v tem kraju najlepše in najprijetnejše, ter si tudi za bodoče žele, da bi dopust raje preživel v Bohinju kot ob morju. Mnogi od teh se čudijo — in tem sem se pridružil tudi jaz — kako je mogoče, da prav steklarji, ki morajo stalno delati v veliki vročini, še vedno teže za morjem, kjer je vroče noč in dan. Razumemo, da si vsakdo na morju želi predvsem kopanje in sončenje, vendar je pa po sončenju in kopanju potreben ponoči primeren počitek, ki ga pa vročina pogosto onemogoča. Tudi Bohinj nudi ob sončnih dnevih prijetno kopanje v jezeru, nato pa sončenje, tako da tudi tu postane človek lahko rjav kot na morju. Za razliko od morja je pa tu ponoči prijeten hlad, ki omogoča res mirno spanje in počitek. Najlepše je pa še to, kar vsakogar preseneča, da je Bohinj, kljub temu, da je turističen kraj, izredno miren in brez vsakega hrupa, kar še posebno blagodejno vpliva na tiste, ki imajo razdražljive živce.

Skratka — ta prelepi kraj nudi za vsakega nekaj: za kopalce prijetno kopanje in sončenje, drugim pa spet lepe in zanimive izlete v bližnjo in daljno okolico, saj jezero obdajajo mogočne gore, ob njih vznjožjo so pa krasni gozdovi, ki so v poletnih mesecih polni jagod in gob. Za ribiče je v jezeru obilo rib, predvsem klenov in postvri, ter je njihov lov dovoljen vsakomur, ki si pri ribiškem društvu kupi potrebno dovoljenje.

Zelo prijetna je nadalje vožnja po jezeru. Seveda je pa v Bohinju poskrbljeno tudi za tiste, ki radi plešejo, saj je v neposredni bližini počitniškega doma gostišče, kjer je vsak večer ples, ki pa ni tako hrupe, da bi ostalim onemogočil spanje, saj ne moti nikogar. Tu neutrudljivo igra slepi harmonikar Roman, ki — mimogrede povedano — igra zelo dobro in je prav občudovanja vreden. Kar me je pa posebno iznenadilo in ganilo, je pa to, da mož, akoravno je slep, zelo dobro pozna vse naše ljudi, ki pridejo v Bohinj, in je z vsemi navezal res pristne tovarniške stike, seveda pa tudi vsi naši z njim. Dobil sem vtis, da najraje in najlepše igra, če je v družbi z našimi, zato je tudi vsak večer za njegovo mizo in pri sosednih vse polno naših članov obeh spolov. Kakor sem zvedel, je Roman z veseljem sprejel povabilo, da nas bo po zaključku sezone obiskal pri nas doma v Hrastniku, kar je bila brez dvoma zelo lepa in pohvale vredna gesta naših dopustnikov.

Sam naš dom seveda ni kdo ve kako eleganten in komforten. Ni namreč naša last in ga imamo samo v najemu, ima pa na razpolago 20 ležišč za časa trajanja sezone po zmerni ceni. Stoji na lepem prostoru in je vsega pet minut oddaljen od jezera. Do letos so se naši dopustniki hranili v bližnjem gostišču, kjer jim pa hrana ni ustrezala ne po kvaliteti ne po kvantiteti in tudi ne po ceni, kar je bila dražja kot je sedaj, ko imamo lastno in mnogo boljše hrano. Naša prizadevna kuharica, tovarišica Lojzka, se s svojo pomočnico trudi od ranega jutra do poznega večera da zadovolji vsak, še tako razvajen ali pa velik želodec, kar ji v polni meri uspe. Sama pravi, da je najbolj srečna, če so vsi abonenti z njeno hrano zadovoljni ter ji je pohvala največja nagrada. Tudi jaz ji moram izreči priznanje in jo pohvaliti, saj v resnici daje vse iz sebe, da bi našim dopustnikom čimprej postale obleke pretesne. Je menda v kooperaciji z našo tekstilno industrijo ter krojači.

V privatnem razgovoru z lastnikom doma sem zvedel, da ga namerava zaradi starosti in onemoglosti prodati. Ima že kupce, vendar še vedno čaka. Najraje bi ga prodal našemu kolektivu, v kolikor je interesen za ta dom in ima potrebna sredstva za nakup. Ker nisem imel nobenih pooblastil za nakup, ga tudi nisem vprašal za ceno stavbe in inventarja. Dejstvo in zaključek tega razgovora je pa bil ta, da če bo ta dom kupilo kakšno drugo podjetje, naši člani potem ne bodo mogli več koristiti svojega oddiha v prelepem Bohinju pod takimi pogoji kot do sedaj. Dostopen bo samo tistim, ki bodo zmogli turistične cene, ki so pa in še bodo nekaj časa povprečnemu delavcu težko dosegljive. Zato bi bilo vredno razmisliti, kaj storiti, da bomo še v bodoče tako letovali kot do sedaj, ali pa še v večjem številu v našem prelepem Bohinju.

Stane Radež

POGLED NA CRIKVENICO, KJER LETUJEJO TUDI HRASTNIŠKI STEKLARJI

SIN PISATELJA

»Več očka, da se ti le ljubi cele dneve sedeti in pisati povesti. Pojdi raje v knjižnico, tam boš dobil za nekaj dinarjev celo kopico povesti!«

SLABA PLACNICA

Mama: »Včeraj sem ti dala kovača in si bil cel dan pri den. Danes si pa spet razposajen, da je že kar od sile!«
Stanko: »Ali misliš, da bom za kovača cel teden priden?«

TUDI ON JE TAKO MISLIL

»Lepa hvala, strček, za žogo, ki si mi jo podaril.«
»Saj ni vredno za tako malenkost!«
»Tudi jaz sem tako mislil.«

pa so hoteli po vsej sili, da se ti moram vseeno zahvaliti!«

KRIVICA KAZEN

Tonček priteče ves zasoplen domov iz šole in vpraša mamo: »Mama, ali kaznujejo tudi ljudi, ki govorijo resnico?«

Mama: »Ne, Tonček, takih ljudi ne kaznujejo.«

Tonček (ogorčen): »Zakaj me je pa potem učiteljica kaznovala, ko sem ji odkrito povedal, da nisem napravil domače naloge!«

NI MU DOBRO NAROČILA

Mati sinčku, ki ga je poslala v trgovino: »Zakaj te pa tako dolgo ni bilo? Ali ti nisem rekla, da pridi hitro nazaj?«
Sinček: »Seveda, rekla pa nisi, naj grem hitro tudi tja!«

RAZGOVOR Z DELAVKO, KI JE BILA PRVIČ IZVOLJENA V DELAVSKI SVET

Romana Savanovič pripoveduje

Navezala sem pogovor z delavko v skladišču zgotovljenih izdelkov. Romana Savanovič je ena mlajših tovarišic v tovarni. Pred leti smo jo poznali kot agilno mladinsko funkcionarko, letos je pa bila izvoljena v delavski svet Steklarne Hrastnik. Najin razgovor se je sukal največ okrog ženskega vprašanja.

Na vprašanje, kakšen vtis je dobila, ko je prvič kandidirala v DS, mi je odgovorila takole:

— Ko sem se vrnila z dopusta, sem od sodelavk zvedela, da so me postavili kot kandidata za delavski svet. To novico sem z veseljem sprejela, čutila sem v sebi nekakšen ponos ter tesnejšo povezavo med sodelavkami, ki so mi zaupale to odgovorno nalogo.

Ali se ti zdi odstotek ženskih članov v DS zadosten?

— Odstotek ženskih članov delavskega sveta se mi zdi nezadosten glede na odstotek zaposlenih žena v tovarni, ki jih je skoraj 50 odstotkov od vseh zaposlenih. Vendar je pa bil letos izvoljen najvišji odstotek žena v delavski svet. Iz tega ugotavljamo, da se tudi žena uveljavlja v delavskem samoupravljanju. Mislim pa, da žene ne bomo nikoli dosegle istega procenta kot moški tovariši, kajti ti nam še vedno ne zaupajo, čeprav je minilo že precej let, odkar je uzakonjeno, da je žena enakopravna možu.

In njihovo razpravljanje na sejah DS? Njihovo razpravljanje se mi zdi bolj ozko — lokalno, ker žene največkrat obravnavajo samo napake in nepravilnosti na področju, kjer so zaposlene. Vzrok temu je pa njihov nizek strokovni nivo in nepoznanje smisla družbenega upravljanja. Iz tega sledi, da si ne upajo globlje posegati v diskusijo o vprašanjih, ki se nanašajo na celoten kolektiv.

Kaj bi bilo po tvojem mnenju storiti, da bi za delavsko in družbeno upravljanje aktivizirali čim več žena?

— Po mojem mnenju je edini izhod v tem, da se dvigne strokovni nivo žena preko izobraževalnih tečajev, večernih predavanj in da se ustanovljajo uslužnostni obrati, ki bi ženo razbremenili doma v gospodinjstvu.

To vprašanje je pa pri nas težko rešljivo.

vo, kajti večina naših delavk je doma v okolici in se mrcarajo voziti ali pa prihajati vsak dan na delo v tovarno. Te prireditelji k izobrazbi in strokovnemu izpopolnjevanju, je najtežje vprašanje.

Kakšna so tvoja opažanja o poteku seje DS?

— Seje delavskega sveta so pripravljene. Če hočem biti odkritostna, moram reči, da se diskutanti vse preveč vrte okrog določenega vprašanja, kar se pogosto zavleče v neskončnost. To pa večji del članov delavskega sveta utruja in jih spravljaja v slabo voljo. Točke dnevnega reda so vedno važne, da jih obravnavamo, in jih je največkrat kar lepo število, so pa tudi vzrok, da seja traja 4—5 ur.

Po navadi člani, ki delajo na nočni izmeni, predčasno odhajajo domov, drugi pa samo še pogledujejo na uro nestrpno, kdaj bo predsednik zaključil zasedanje.

Po mojem mnenju bi bilo boljše, da so pripravljene dnevni redi za seje DS krajši. Če je potrebno, naj bi bile seje dvakrat mesečno. Tedaj bi člani bolj budno in pazljivo spremljali potek seje in v diskusiji več razpravljali.

Zavedati se moramo, da je s pravilno organizacijo in delom delavskih svetov delavcem dana možnost, da dobe ne samo jasnejši pogled v delo in probleme podjetja, ampak da imajo tudi možnost, da neposredno vplivajo tako na reševanje nastalih problemov v proizvodnji kakor tudi vprašanje samega upravljanja podjetja. Naša naloga je, da aktivno sodelujemo pri reševanju vseh važnejših vprašanj podjetja, da budno spremljamo delo ter pomagamo izboljševati delo in večati proizvodnjo v podjetju naspolh.

Ali je odnos moških tovarišev na delovnem delavski pravilen?

— To vprašanje se mi zdi, da je do neke mere urejeno. Seveda se najdejo v tem pogledu še določene nepravilnosti, o katerih pa mislim, da jih ne bomo zlepa odpravili. Samo primer: ne zdi se mi pravilno, da delata mož in žena pri istem stroju ali na istem delovnem delu delovnem mestu. To opazimo na primer v notranjem obratu kakor tudi v skladiščih zgotovljenih izdelkov. V takih primerih pride čisto do glasnejših pogovorov med obema, kar ne

ugodno vpliva na ostale, okrog zakoncev zaposlene ljudi.

Kako se žene uveljavljajo na delovnem mestu?

— Žena na delovnem mestu, na določenem delovnem mestu, se uveljavlja po svojih sposobnostih. Ko pride v podjetje nova delavka, dobi manj nevarno kakor tudi manj odgovorno delovno mesto. Odgovorni činitelji napredovanje in izurjenost take delavke spremljajo in jo po njeni sposobnosti ali pa strokovni izobrazbi odrede na delovno mesto, ki ga je sposobna opravljati.

Kaj bi se dalo po tvojem mišljenju uvesti za izboljšanje položaja zaposlene žene?

— Srečamo se spet z vprašanjem, ki je v tesni povezavi z drugim. Ponovno se srečamo z delavko, ki je doma na periferiji kraja. V našem podjetju je dosti perečih vprašanj, ki jih gotovo tudi drugi ne manjka. Te bomo lahko rešili le s skupnim sodelovanjem in razumevanjem.

Za primer: žena pride na delo v tovarno po dve, tudi tri ure daleč. Na poti jo zaloti dež ali pozimi sneg. V sedanjih pogojih ni primerne prostora, kjer bi se taka delavka preoblekla ali posušila, temveč je prisiljena delati vsa mokra celih osem ur. To opazimo predvsem pri delavkah v skladišču zgotovljenih izdelkov. Povrh vsega je pa še močan prepih. Razumljivo je, da s tem v zvezi nastajajo razna obolenja, zaradi katerih trpi potek celotnega produkcijskega procesa, pa tudi skladiščnega zavarovanja.

Prepričana sem pa, da se bo to stanje z dokončanjem (rekonstrukcijo) naše tovarne znatno izboljšalo, ko bodo posamezni oddelki, garderobe in jedilnica urejeni.

Res je — dosti je perečih vprašanj, ki nastanejo predvsem zaradi tega, ker zaposlujejo velik odstotek žena in mladine, za katero pa ne moremo reči, da ni delavna, ampak telesno manj odporna. Izvoljene komisije pri DS se bodo morale ubadati z marsikaterim vprašanjem, ki zadevajo vse to, kar smo tu na splošno povedali. Ena izmed važnih komisij je komisija za varstvo žena in mladine, ki bo imela v svoji mandatni dobi dovolj dela.

B. J.

Kako zbirati sredstva

Že več mesecev se po vseh naših organizacijah in forumih obravnava in tolači zakon o novem načinu gradnje stanovanjskih hiš in možnosti zbiranja sredstev za njihovo izgradnjo, s čimer bi povečali možnost, da stanovanjski problem čimprej spravimo z dnevnega reda.

Kljub temu, da se o tem vprašanju mnogo piše in tu- di tolačen o tem ne manjka, ljudem še vedno premalo poznano, kaj hoče novi zakon doseči. Dosedanji način izgradnje stanovanj, finansiranja in plačevanja stanarine nas je nekako uspavalo, da smo vse to prepuščali stihiji, nismo pa mislili na to, kako bi vzbudili interes pri samih prosilcih stanovanj, da tudi sami bolj aktivno sodelujejo pri reševanju stanovanjskega vprašanja. Prejšnji sistem tudi ni dajal nikake spodbudne individualnim graditeljem, da bi imeli večji interes na gradnji hiš. Mnogi bi si lahko sami zgradili stanovanje, vendar so se zanašali na družbo, češ da jim je ona dolžna preskrbeti. Če upoštevamo, da je bila stanarina v novih sodobnih stanovanjih proti dejanski vrednosti stanovanja zelo nizka, ni čudno, da se marsikdo ni hotel lotiti gradnje hiše, posebej če je pomislil, koliko tisočakov bo moral vsak mesec oddati za hišo, povrh tega pa še nekaj let težko delati.

Z uvedbo novih najemnin, ki pa še niso popolnoma ekonomske, se je to odnos izboljšal v korist privatnih lastnikov, kar je pravilno glede na

prejšnje stanje, saj so bili ti mnogo na slabšem. Z novim letom se je začel izvajati nov način v gradnji stanovanj. Ker je še vedno veliko pomanjkanje stanovanj in ker bi s starim načinom gradnje še dolgo ne mogli kriti vseh potreb, smo začeli tudi s tem, da bi sami prosilci stanovanj prispevali čimveč lastnih sredstev za izgradnjo stanovanj, s čimer bi pospešili gradnjo. Še vedno so družbena sredstva tista, ki so osnova gradnje, vendar pa individualna sredstva lahko znatno pripomorejo k hitrejšemu zidanju hiš.

Tako je na primer za način udeležbe prosilcev stanovanj s lastnimi sredstvi pri gradnji stanovanj ta, da prosilec vplača vnaprej določen znesek kot predplačilo stanarine, ki se mu pozneje vrača tako, da plačuje samo polovično stanarino. On torej praktično samo posodi svoj denar za hitrejši tempo gradnje, pozneje ga pa dobi vrnjenega.

Drug način udeležbe individualnih sredstev je, da prosilec odkupi stanovanje v polni vrednosti. Tako postane lastnik stanovanja s vsemi pravicami. Če prosilec želi priti do novega stanovanja, nima pa prihranjenih lastnih sredstev za naplato ali odkup, ima

možnost dobiti posojilo pri svojem podjetju iz fonda skupne porabe, če podjetje s takim skladom razpolaga.

Pospeševati bi morali tudi obliko zadržne gradnje stanovanjskih hiš, vendar se ta način v hrastniški občini do sedaj še ni uveljavil.

Novi zakon daje upravniemu odboru sklada za zidanje stanovanjskih hiš število kompetence ter samostojnost pri uveljavljanju in izvajanju novega načina stanovanjske gradnje, finansiranja in zbiranja sredstev iz vseh virov ter tudi dodeljevanje stanovanj na podlagi razpisa natečaja za najnižji znesek kot naplato. Tudi krediti za zidanje stanovanjskih hiš se bodo dodeljevali na podlagi razpisa in po pogojih, ki jih bodo prizadele stranke sprejele. Pogodi so višina lastne udeležbe, višina obrestne mere, hitrost gradnje, itd. Najboljše pobude bodo imele največ možnosti za doseg posojila.

Glavna sredstva za zidanje stanovanj so še vedno občinski stanovanjski sklad, v katerega prispevajo podjetja, del najemnine, ki jo plačujejo koristniki stanovanj, in hišnina od privatnih hiš, ki se je uvedla šele letos. Republiški stanovanjski sklad, iz katerega je naša občina tudi že dobila

sredstva za gradnjo stanovanj, ima pa namen, da pomaga s svojimi sredstvi tam, kjer so potrebe večje.

Z individualno udeležbo pri gradnji stanovanj v naši občini do sedaj še nismo resno začeli, razen nekaterih primerov pri rudniku, in pa z gradnjo individualnih hiš, ki je pri nas precej razširjena, vendar bomo tudi pri nas morali začeti resneje misliti na povečanje zbiranja sredstev, če hočemo stanovanjsko krizo čimprej odpraviti, kar je pa odvisno tudi od nas samih.

Anton Sihur

—VESELI STEKLARJI—, KI SKRBE ZA RAZVEDRILLO DELOVNIH LJUDI

IN SE BEZEN POGLED NA DELO KLUBA MLADIH PROIZVAJALCEV

Izobraževanje mladih steklarjev

Proti koncu leta 1937 je Klub mladih proizvajalcev (KMP) Steklarne Hrastnik pričel z aktivnim delom. Oblika dela kluba nam spet kaže, da je bila povsem jasna. Takoj se je tudi pokazalo, da se ne bomo mogli držati predpisane programa, temveč da si sami začrtamo pot bodočega dela kluba, delo še izpopolnimo, osnovno pa dopolnjujemo z vmesnimi faktorji. Kmalu smo videli, da smo imeli prav, saj smo morali večkrat odstopiti od začrtanega okvirnega programa in vmes reševati nujnejša vprašanja. Sploščka smo tudi mislili, da bo delo v klubu lahko. Kaj kmalu smo pa ugotovili, da bomo morali krepko poprijeti zadelo, če bomo hoteli uspešno izvršiti zadane si naloge. Delo v klubu in program smo razdelili na dva dela, in sicer: predavanja po programu, strokovno izobraževanje ter praktično izpopolnjevanje.

V teoretični del programa smo vključili: Osnove iz ekonomike, analitično oceno delovnih mest, premije, norme, tarifni pravilnik in drugo. Razen teh predavanj smo imeli še druga, ki so se pred-

vsem nanašala na nastale probleme, ki smo jih pa sproti reševali.

Drugi del programa je bil strokovnega značaja. Vanj smo vključili naslednja predavanja: Od surovine do izdelka, Električna energija v industriji in gospodarstvu. Kako ugotovljamo izvor napak v steklu, Delovna varnost z zaščitnimi sredstvi, Pregled nezdod in njihovi vzroki. Razen navedenih predavanj smo vnesli v delovni načrt še razlago PIV metode, ki je dala mladim delavcem osnovno, da so se laže lotili raznih del. Ker je pa vodstvo našega kluba v tesni povezavi z upravnimi organi tovarne, ima naš klub svoje predstavnike v delavskem svetu in v sindikalnem odboru. Tam našenja člani kluba aktualne probleme, nanašajoče se na klub in delo mladine v tovarni, hkrati pa prinašajo razne konkretne predloge glede perspektiv mladega kadra.

Tako je celotni klub zajel tri glavne veje naše tovarne: notranji obrat, brusilnico ter pomožni obrat, zaradi česar smo morali za strokovna pre-

davanja vedno predvideti teme, ki so zajemale snov za vse. Dosedaj smo imeli že lepo število predavanj, ki so pripomogla k večji iniciativi mladega kadra v družbenem upravljanju.

To pa ni bilo edino delo KMP. Klub je izvedel tudi več izobraževalnih tečajev, kot na primer tečaj za doseg polkvalifikacije za delavce pri danih, pri avtomatu in v slikarstvu. Nadalje tečaj za stroje, ki je bil izveden v ko- operaciji z Izobraževalnim centrom Steklarne Hrastnik.

KMP pa skrbi tudi za uvedbo novejših oblik dela. Zaradi tega je priredil tečaj oziroma likovno-umetniški krožek. Nadalje obravnava odnose do tehnične zaščite pri delu, odnose med mladimi in starejšimi člani kluba in v vsakodnevna mala vprašanja. Člani KMP, ki so v delavskem svetu, redno obiskujejo vse se- stanke. Ravnotako so se vsi udeležili seminarja za člane delavskega samoupravljanja. Vsa vprašanja rešujemo skupno, namreč s privolitvijo uprave podjetja. Na ta način do sedaj še nismo imeli več-

jih problemov, ki jih ne bi mogli rešiti, za kar gre vse- kakor zahvala tudi upravi tovarne.

Predloge, ki smo jih prinesli pred upravo podjetja, smo tako po večini pozitivno rešili. Nanašali so se pa na no- šenje zaščitnih pripomočkov pri delu, na odnose med delavci in nadrejene ter na na- kup orodja za delo. Uprava tovarne je razen tega klubu odobrila izvedbo dveh ekskur- zij, da si bodo njegovi člani lahko ogledali delo ostalih KMP ter preusmerjali svoje delo na novejšo metodo vizo- braževanja mladih delavcev v industriji.

Sekretariat KMP Steklarne Hrastnik

USPEŠNO DELO HRASTNIŠKIH BRODARJEV

Kritična ocena dela na občnem zboru društva brodarjev v Hrastniku je znatno pripo- mogla, da je le-to v nadaljnjih mesecih znatno napredovalo. Pripomogla je, da člani niso mirovali niti v zimskih mese- cih. Stalno so delali na poprav- ljenju starih čolnov, drugi so pa pripravljali modele in učili pi- onirje. V društvu se borijo še vedno s problemi prostorov, ki so pretesni za tako velik krog članov in pionirjev.

Že v začetku leta so zapro- silili merodajne činitele pri ObLO Hrastnik za pomoč, namreč za dovoljenje za raz- širitev svoje delavnice, vendar predloga, da naj si preskrbijo načrte itd., niso mogli spre- jeti, ker ni bilo na razpolago do- volj finančnih sredstev. Imeli so tedaj velike možnosti, ker bi jim podjetje to delo oskrbe- lo brezplačno.

Kakor smo že omenili, so bi- li v društvu delavci. Že do me- seca aprila so imeli ves plovi- ni park sposoben za uporabo v vodi, tako so napravili v tem času tudi dva nova kajaka.

Požrtvovalnost članov bro- darskega društva je videti kljub denarnim težavam tudi v tem, da so s tremi ekipami sodelovali pri pohodu »Ob žici okupirane Ljubljane«. Ekipe so dosegle zadovoljiv uspeh. KSS in LMS Hrastnik sta pokazala razumevanje za to akcijo in jo finančno podprla.

V okviru praznovanja dneva mladosti je društvo priredilo na Savi baklado, ki je dobro uspešna, kajti izkušnja za nočne vožnje po Savi člani še nima- jo. Ob tej priliki je kar 400 gledalcev občudovalo izvedbo njihovega programa.

Društvo je nadalje priredilo tekmovalstvo na Savi, in sicer tekme v slalomu na 600 me- trov z 12 vrticami. Proga je bila zelo naporna. Posamezni rezultati so bili lepi. Žal pa članstvo ni moglo povabiti dru- gih članov zaradi finančnih težkoč. — V okviru občinskega praznika so hrastniški brodar- ji organizirali samostojno raz- stavo modelov.

Priprave članov brodar- skega društva zasluži pohvalo, ker le-ti kljub vsem težavam vendar vztrajno delajo. V dru- štvo deluje veliko članov ko- lektivna steklarne, ki najdejo v prostem času dokaj uric, v ka- terih se razvedre. Dolžnost vseh bi bila, da tako požrtvo- valnost za ta lep šport in vztrajnost brodarjev moralno in materialno po svojih močeh podpirajo.

r. r.

Delovni invalidi imajo določena delovna mesta

Eden izmed zakonov, ki štiti delovnega človeka, je tudi zakon o zaposlovanju delovnih invalidov. Ta zakon ima namen, zagotoviti delavcem, ki so pri delu postali invalidi, zaposlitev, ki ustreza njihovim hibam ali boleznim. Na ta način bodo postali tudi invalidi enakopravni člani družbe in ne bodo imeli več občutka manjvrednosti, kot se je to dogajalo v preteklosti. Za izvedbo te naloge je bila tudi pri ObLO Hrastnik izvoljena ko- misija za ugotavljanje delovnih mest za invalide v podjetjih. Ta komisija je dala nalog podjetjem, da v svoji sredi izvolijo podkomisijo za izvedbo tega dela. Tako je bila tudi v hrast- niški steklarne določena komisija, ki so jo sestavljali: predstavi- nik tehniškega vodstva podjetja, predstavnik sindikalne podruž- nice tovarniškega komiteja ZK, referat HTZ službe in obratni zdravnik.

Komisija je pregledala vsa delovna mesta v tovarni ter ugotovila, da je približno 26 delovnih mest takih, na katerih že delno delajo delovni invalidi, oziroma bi lahko delali, če bi se temu delu pridili. Tako je v tovarni okrog 120 mest, kjer bi lahko delali delovni invalidi. Namen popisa teh delovnih mest je, da se rezervirajo v prvi vrsti za delovne invalide, da se jim tako za vsak primer zagotovi delovno mesto, na katerem bodo ravno tako produktivni kot popolnoma zdravi delavci, ki imajo večjo možnost, da se v takem primeru zaposle na delov- nih krajih, ki za invalide niso primerni.

Ugotovljeno je bilo, da so v steklarne za delovne invalide primerna naslednja delovna mesta:

1. RDBO kozarci z nogo in vrči (VK 4); 2. MP srednja in mala, brigadir (VK 12); 3. polaganje stekla v hladilno peč (PK 4); 4. Rezalec na danila stroju (PK 2); 5. plinski mojster na iz- meni (KV 2); 6. priprava orodja in modelov za pipe (KV 3); 7. Pripravljalnik steklarskih pip (KV 1); 8. vodja skupine, raz no- (VK 1); 9. poenter pri kozarcih (KV 2); 10. odstranjevanje robov in glajenje pri kozarcih (PK 6); 11. rezanje valjčkov (PK 1); 12. oblaganje in dodajanje pri valjčkih (PK 6); 13. oblaganje pri kozarcih (PK 2); 14. vodja skupine pri rezanju (VK 1); 15. re- zalec, razno (KV 1); 16. rezalec, splošno (PK 4); 17. predelavec desenske skupine (KV 1); 18. brušenje desena (KV 13); 19. žigo- sar (PK 2); 20. merilec v žigosarju (PK 4); 21. vodja skupine pri nakladanju vagonov (KV 4); 22. vodja pri eksportnih in do- mačih zabojih (KV 2); 23. predelavec pri transportu iz brusilnice (KV 3); 24. pregled stekla (KV 40); 25. urejevalec vzorčne sobe (KV 1); 26y. opletanje balonov (KV 1).

Vsa ta delovna mesta v steklarne so pripravna za zaposlitev delovnih invalidov.

NOVI INDUSTRIJSKI OBJEKTI V BOSNI IN HERCEGOVINI

Se v tem letu bosta Bosna in Hercegovina dobili tri nove industrijske objekte. V termo-

elektrarni v Čatičih dokončuje- jo postavljanje dveh velikih agregatov, v tovarni celuloze v Prijedoru dokončujejo to- varno papirja, v Brezi pa veliko separacijo premoga. Termoelektrarna v Čatičih bo poslej s svojimi štirimi agre- gati po 32 megavatov proizva- jala okrog 700 milijonov lilo- vatnih ur električne energije na leto. Tovarna papirja v Prijedoru bo prvo leto delala s kapaciteto 15 tisoč ton pa- pirja, naslednje leto s kapaci- teto 30 tisoč ton, njena končna zmogljivost pa bo 45 tisoč ton papirja letno.

Športni dom »Bratstva« kmalu dograjen

Nogomet je v spodnjem delu hrastniškega kraja zelo pri- ljubljen. Iz članov kolektiva tamkajšnje steklarne se je prvo nogometno društvo usta- novilo že leta 1924, ki je ti- ste čase nastopalo pod ime- nom »Zarja« in »SK Hrastnik«. Leta 1942 je pa to društvo oku- pator razpusil. Po osvobo- diti so stari nogometaši po- novno začeli zbirati člane in pristase nogometa ter tako le- ta 1948 zopet ustanovili oziro- ma obnovili nogometno dru- štvo, in to pod novim ime- nom »Bratstvo«, pod katerim dela še danes.

Ves čas svojega delovanja se je moralo nogometno društvo boriti za svoj obstoj. Kljub temu, da je bila želja vseh nje- govih članov, da bi si ustvarili svoj društveni kotiček, svoje namere niso mogli izvesti, ker so bili pred vojnjo iz političnih razlogov stalno preganjani. Tako se je moralo nogometno

društvo ves čas do osvobo- ditve seliti iz ene zakotne sobice v drugo in vedno težko živeti v borbi za svoj obstoj.

Pa tudi po osvoboditvi je bil obstoj društva vse do danes velikokrat zelo težak. Društvo se je namreč moralo zadovol- jiti s sobico pri privatniku. Ker pa je bila ta sobica pre- več oddaljena od igrišča, je kolektiv steklarne kljub svo- jim težavam in potrebam od- stopil sobo v svojem Sam- skem domu. Tako je društvo sicer prišlo do sobe blizu igrišča, vendar je bil to pre- majhen prostor, saj je moral služiti za vse namene, tudi ob sprejemanju in gostovanju tu- jih moštvev. Že zgolj iz tega razloga ni bilo mogoče razši- riti delovanja društva na več športnih panog. Razumljivo je, da kolektiv steklarne ni mo- gel nuditi društvu vsega na- enkrat, ker so bile njegove druge naloge še važnejše, ven-

dar je nogometno društvo pre- jemalo od steklarneškega ko- lektiva znatno pomoč, brez ka- tere bi bilo že zdavnaj raz- padlo, ker od drugih ni dobi- valo skoraj nobenih podpor. Prvenstveno kolektiv steklar- ne gre zahvala, da je društvo prebredlo vse težave in prišlo do znanih uspehov na področ- ju nogometa.

Po vseh teh dolgoletnih te- žavah se je pa lanske leto že- lja vseh nogometašev in nji- hovih simpatizerjev le izpol- nila: tovarniški kolektiv je nu- dil društvu znatno podporo, s pomočjo katere je pričelo gra- diti tako težko pričakovani športni dom. Vsi člani Brat- stva so to novico z velikim veseljem pozdravili ter se po- lično nestransko odzvali na vi- slovelno obljubo, da vabijo za prostovoljno delo pri gra- dnji doma, da bi tako zmanj- šali izdatke in ustvarili pri- hranke, s katerimi bi se potem dom še morebiti dopolnil. V

prvi vrsti so se na to vabilo odzvali stari nogometaši, ki so najbolj razumeli, kakšna pridobitev bo za društvo Brat- stvo nov, lasten dom. V pro- stolovno delo na domu je bilo vlozeno mnogo truda in po- žrtvovalnosti, saj so tovariši vsa zemeljska in druga začel- na dela opravili brezplačno, kar je pomenilo za društvo veliko pomoč. S temi prihran- ki bo Bratstvo sedaj lahko kupilo še nekaj novega inven- tarja.

Danes je dom Bratstva že skoraj dograjen in bo kmalu začel služiti svojem namenu. Skoda je le, da bo zadovo- ljl le nogometaše (ker je maj- hem), medtem ko bodo druge športne veje ostale še vedno brez svojega lokala. Potrebno je pa misliti tudi na to, da bo društvo res lahko nudilo delovnim ljudem, zlasti pa mladini, vse možnosti za športno delovanje in razve- drilo. Ob pridobitvi svojega doma naj se pa nogometaši zavedajo, da je kolektiv Stek- larni Hrastnik zanje mnogo žrtvoval in naj mu s uspehi na športnem področju pokaže- jo svojo zahvalo.

Otvoritev doma Bratstva je predvidena v mesecu septem- bru tega leta, ob praznovanju 100-letnice Steklarne Hrast- nik.

Leo

REAKTIVNI AVTOMOBILI

Prometna vozila na reaktiv- ni pogon bodo dobili poklicni gasilci iz San Francisca. Za- radi majhnega povpraševanja doslej niso serijsko izdelovali takih avtomobilov, zato so bili tudi precej dražji. Vendar se bo novost obnesla, ker bodo poklicni gasilci prišli z njimi mnogo hitreje na kraj požara, kjer pogosto zadoščajo mi- nuta, da se škoda zmanjša za mi- lijone.

Anton Sihur

Spomini z izleta delavskega sveta

Ob poteku dveletne mandatne dobe se je pojavila želja starih članov delavskega sveta, da bi ob zaključku svojega dela organizirali izlet. Imenovali smo ko- misijo, ki je napravila v ta namen pro- gram in ostala organizacijska dela. Pred- videno je bilo, da pojde naša pot čez Gorenjsko preko Vrščice v Soško dolino ver v Istro in Pulj. Vsi so bili zadovoljni s tem načrtom.

Določena dne smo se zbrali ob treh zjutraj pred garažo, od koder smo odšli. Mislim, smo, da bo tudi nekaj takih, ki bodo zaspali in zamudili, toda vsi so pri- šli ob določenem času. Ko smo se bližali Trojanam, je začelo vstajati sonce, kar je naše razpoloženje še povečalo. Ob pol šestih smo bili že v Kranju, kjer smo si nekoliko ogledali mesto in iskali lokale, kjer bi dobili kaj toplega za pod zob. Po daljšem odpočitku smo si ogledali to- varno »Lekro« v Kranju. Prijazna vodiča eta nas razdelila v dve skupini in nam objasnjevala potek njihovega dela. Na- zadnje so nam zavrtili še film o delu tovarne tako, da smo proces dela videli prazprav dvakrat. Po končanem ogledu smo se napotili naprej po Gorenjski pre- ko Jesenic do Kranjske gore, kjer se je cesta začela vzpenjati med alpskim go- ram na Vrščici, kamor smo prispeli opo- dne.

Vsi smo bili zelo presenečeni, da smo v eni uri prispeli iz vroče doline na kraj, kjer so se ležali po več metrov debeli snežni zameti, skozi katere smo se vozili. Na Vrščici smo se za eno uro ustavili ter si ogledali krasno okolico in vrhove al- pskih vrhanov.

Ob eni smo nadaljevali pot po serpen- tinskih potih, ki smo prispeli v do- lino Soče, kjer nas je potem spremljala vse do Nove Gorice. V St. Petru pri Gorici smo imeli kratek odh. Tu smo tudi po-

kusili prvo primorsko vino. Nato smo na- daljevali pot po lepi Primorski, kjer je že zorelo žito in češnje. Občudovali smo lepo obelane velike površine zemlje, ki so bile ponekod posejane z žitom, drugod pa smo videli strme vinograde in sadne planjaze. Z neke vzpetine se nam je nu- dil lep razgled na Trst. Prispeli smo v Koper, kjer se pa nismo ustavili zaradi pomanjkanja avta. Radi bi si ga vsi ogle- dali, toda zadovoljiti smo se morali le z ogledom iz avtobusa. Pot nas je vodila dalje ob morju, skozi Piran ter Portor- to, mimo znanih solin in tako smo pre- vozili celo slovensko morje obalo. Na- daljevali smo pot po hrvaški Istri skozi lepa naselja in skromna, a zelo vzorno urejena polja.

Ob 23. uri zvečer smo prispeli v Pulj, kjer so nestrpno čakali na nas delavci tamkajšnje steklarne, med katerimi je bilo precej naših rojakov.

Sprejeli so nas na vrtu, kjer je bil ples. Tu smo si pogasili željo s pivom, ki smo ga bili po tako dolgi vožnji vsi zelo potrebni. Ob 1. uri ponoči smo se pa raz- šli. Nekateri so šli spat k znanecem, nekaj nas je pa odšlo dremat nazaj v avtobus, ostali so pa prebili noč pod mi- lim nebom.

Zjutraj smo se začeli spet sbirati. Pri- povedovali smo si, kako je kdo prebil ti- stih par uric ponoči, nato smo pa odšli v puljsko steklarne, ki smo si jo ogle- dali, potem je pa sledil prijateljski spre- jem v menzi. Tu so nam postregli s pivom in prigrizkom, naši godbeniki so pa spravi- lo do plesa vse, kar je bilo živega.

Težko smo se ločili od zelo prijaznih domačinov, toda čas je potekel. Treba je bilo tudi malo poskusiti morje, zato je bilo dano povelje, da gremo vsi obvez- no na kopanje. To je pa bilo tudi po- trebno, saj se je nekaterih že lotevale

sončarica, pa jim je hladna voda kar do- bro dela.

Ob dveh popoldne je bil napovedan odhod, ki se je pa zavlekel kar do štirih, to pa zaradi tega, ker je bilo tu nekatere- rim tako všeč, da niso hoteli domov, in smo jih morali dolgo prositi, da smo jih spravili na pot. Končno smo se le pre- maknili z mesta in se peljali ob obali Kvarnerskega zaliva, kjer smo spet ob- čudovali lepe turistične kraje in campin- ge, ki so bili polni turistov. Ko smo bili že od Opatije naprej, smo zagledali ob morju prot Reki velikansko množico lju- di, avtomobilov in motorjev. Sploščka nismo vedeli, kaj to pomeni, kmalu smo pa videli, da gre za avtomobilsko dirke.

Ločili smo se od morja ter se obrnili proti Krasu skozi Postojno in odšli dalje proti Ljubljani. Ustavili smo se šele na Trojanah. Tu je bil naš zadnji odh. Naši muzikantje so spet prišli do ve- ljavice ter so dvignili zraven nas na noge tudi ostale goste. Ura je hitro tekla in treba je bilo misliti na tiste, ki so imeli službo zjutraj, zato smo morali zaključiti zabavo. Še enkrat so člani delavskega sveta steklarne sedli v avtobus, vsi sku- paj v en prostor kot večkrat v zadnjih dveh letih na zasedanjih ter skupno pre- živel zadnje pol urice vožnje od Trojan do Hrastnika.

DELAVSKI SVET STEKLARNE HRASTNIK NA IZLETU V PULJ

PIONIRSKI KOTIČEK

Na šaljivo nagradno uganko, ki smo jo prinesli v 30. številki našega lista, so nam številni pionirji in pionirke pravilno odgo- rili, da se repa nikoli ne seje, ampak vedno le repino seme.

Zreb je tokrat prisodil nagrado za pravičen odgovor Dragi Culk, učenki 2. razreda osnovne šole na Dolu pri Hrastniku šte. 198, kateri bomo knjižno darilo poslali po pošti. — Vsem ostalim, ki jim Zreb žal ni bil naklonjen, za njihovo pošto in pozdrave lepa hvala.

NOVA NAGRADNA UGANKA ZA PIONIRJE
Dragi pionirji! Danes nam odgovorite hitro na naslednjo na- gradno uganko:

KAJ JE SE HITREJSE KAKOR BLISK?
Če ste uganili, nam pošljite svoj odgovor čimprej. Tudi za rešitev te uganke imamo pripravljeno eno lepo knjižno darilo, katero bomo podelili po odločitvi žreba.

Ko nam boste pisali, nam sporočite razen svojega imena in primka še razred šole, ki ste ga obiskovali zadnje šolsko leto, nadalje pošto in kraj, kjer ste doma.

Vsem našim mladim bralcem pristrčne pozdrave!

UREDNIŠTVO

SMERNICE ZA NADALJNI RAZVOJ TURIZMA V ZASAVJU

V zadnjem času se je tudi v Zasavju začel širiti turizem. Po mestih in vaseh ustanovljajo turistična društva. Tako kot v Zasavju, je pa tudi širom po Sloveniji. Zato ni čudno, če se o turizmu in nalogah za nadaljnji razvoj turizma vse česče razpravlja.

Predvsem je pred družbene turistične organizacije postavljena pomembna naloga koordiniranja vseh družbenih dejavnosti v korist napredka turističnega kraja in pospeševanja turističnega prometa. To nalogo bodo turistične organizacije opravile najlažje z vključevanjem družbenih, pa tudi gospodarskih organizacij v svoje članstvo. V svojih letnih delovnih programih pa morajo družbene turistične organizacije predvideti tudi konkretne naloge posameznih vključenih družbenih in gospodarskih organizacij, ki jih morajo le-te izpolniti v okviru celotnega programa razvoja turizma. Pri postavljanju programa in izvajanju posameznih nalog pa morajo turistične organizacije nuditi vso pomoč predvsem politične organizacije, ki naj bi skrbela za to, da bodo posamezne organizacije prevzele naloge res pravilno izpolnjevale.

Svojo nalogo koordiniranja družbenih dejavnosti v turizmu bodo družbene turistične organizacije lažje opravljale, če bodo posvečale posebno pozornost turistični vzgoji prebivalstva turističnega kraja. To prizadevanje naj bi šlo v smeri vzgajanja državljanov za pravilni odnos do turistov in do turizma nasploh, kakor tudi v smeri vzbujanja neposrednega interesa državljanov za aktivno sodelovanje v turizmu.

Da pa bodo družbene turistične organizacije kos navedenim pomembnim nalogam kakor tudi drugim, stalno naraščajočim nalogam njihove turistične službe, je nujno potrebno, da se kadrovske in organizacijske pogoje izboljšajo.

Z DOBOVCA

Omeniti pa velja, da je Izvršni svet Ljudske skupščine LRS postavil okrajnim in občinskim ljudskim odborom nalogo, da zagotovijo v proračunskih sredstvih, ki so potrebna za delo družbenih turističnih organizacij. Zato morajo posamezna društva izdelati svoje letne delovne programe in vzporedno z njimi posebne letne predračune ter oboje predložiti ljudskemu odboru v odobritev. Tako bo lahko postalo delo turističnih društev v prihodnje uspešnejše.

IZ HRASTNIKA

Odlok o obremenitvi cest. — Občinski ljudski odbor v Hrastniku je nedavno sprejel odlok o dovoljenju obremenitve cest tretjega reda. Odlok je zajel 64 cest in poti v hrastniški občini, razen tega pa tudi vrsto mostov. Predhodno je razpravljal o tem vprašanju tudi svet za komunalne zadeve Ob LO Hrastnik.

Ribiška področja. — Hrastniška in radeška ribiška društva imata odsele natanko dobovega območja za ribarjenje in nego ribnega zarodka. Tako pripada ribiški družini Hrastnik Sava od Dolezaleke do vzhodne Teče z vsemi pritoki, družini ribičev iz Radeč pa Sava od Radeč do levega brega Črnega potoka pri Sevnici.

Rekonstrukcija Kemnice. — V Kemnici tovarni Hrastnik rekonstrukcija zasta-

ski turizem gostje zaradi dobre potrebe in izbire v nekaterih zasebnih gostilnah, kjer so poprej spoznali, da solidna postrežba in dobra izbira, predvsem po željah gostov, prinaša lepe denarce in ne navsezadnje tudi neposredno reklamo zase in Sopotu. Le kdaj bo to spoznanje prodorilo tudi v naš družbeni gostinski sektor?

Da bi turizem v hrastniški občini dosegel čim večji razmah, je ObLO imenoval tudi svet za turizem in gostinstvo, ustanovili bodo pa tudi turistično društvo in dve turistični informacijski pisarni. Pravilno delo vseh činiteljev v občini bo že v bližnji prihodnosti prineslo hrastniškemu turizmu lepe uspehe. Ne zamenjajmo jih!

Naročajte se na "Zasavski tednik"

DO JESENI NOVA CESTA ZAGORJE-LOKE

V zagorskem rudniku rjavega premoga so že nekaj let ugotavljali, da je treba urediti vprašanje prevoza premoga iz obrata Klovčec do separacije v Toplicah. Rov, po katerem se sedaj prevažajo premog, je pod jamskimi merami, in je zato v premikih. Nadajanje vzdrževanje tega rova vsekakor ne bi bilo rentabilno. Zato so izdelali načrte za novo cesto od Lok do Zagorja, po kateri bodo poslej lahko prevažali premog na separacijo. Dela izvaja SGP "Slovenija", investitor je pa rudnik rjavega premoga Zagorje ob Savi. V letošnjem letu bodo uredili cesto na odseku od Bajcarjevega mlina do Lok, prihodnje pomlad bodo pa uredili še cesto od Bajcarjevega mlina do separacije. Na sliki: trasa nove ceste v bližini obrata Klovčec.

Dosednji prostori podjetja keramike in elektroporcelana na Izlakeh nad Zagorjem ob Savi so že davno odslužili svojo nameno. Zategadelj so že nekaj let v podjetju razmišljali o gradnji novega tovarniškega poslopja. Letošnje leto so pa z deli tudi pričeli. Gradbeno dela izvaja Gradbeno podjetje Zagorje ob Savi. Na sliki: gradbišče novega tovarniškega poslopja podjetja keramike in elektroporcelana Izlake.

PRIPRAVLJALNI TEČAJ ZA SPREJEM NA VEČERNE ODDDELKE TSS V TRBOVLJAH

Delavska univerza v Trbovljah je že pričela s svojo novo izobraževalno sezono s tem, da je organizirala poseben pripravljalski tečaj za sprejem na obo večernej odelki TSS, to je strojni in elektro-oddelki.

Vpis v obo oddelka je presegel pričakovanje, kajti na strojni oddelki večerne tehniške srednje šole se je vpisalo kar 46 kandidatov, na elektro-oddelku pa 27. V pripravljalnem tečaju bodo kandidati predelali snov iz kemije, fizike, matematike in slovenščine, kar jim bo znatno olajšalo pripravo za sprejemni izpit in lažje obvladovanje snovi v nadaljnjem študiju.

Tečaj bo trajal skoro cel mesec, in sicer vsak dan po 5 šolskih ur.

Odprimo vrata turizmu

Hrastniški turizem je bil pred leti zaprt le v nekaj gostilni, ki so postregle domačim pivcem in redkim gostom z ozko izbiro pijače in še manjšo jedil. Čas je prerastel hrastniške gostince pred leti. Zdaj skušajo nadoknaditi izgubljeno in korakati vzporedno z njimi. Turizmu v Hrastniku se zdaj na široko odpirajo vrata. Ni še vse tako, kot bi moralo biti, toda začetek je vendarle tu.

Poštni predal - 82

Spoštovani bralci! Z današnjo številko ujavamo v Zasavskem tedniku novo rubriko "Poštni predal 82", v kateri vam bomo odgovarjali na razna vprašanja iz življenja, dela in problemov naših zasavskih podjetij in komun.

Bralce I. F. iz Hrastnika sprašuje, kdaj bodo v Steklarni Hrastnik praznovali 100-letnico obstoja tovarne. V Steklarni smo izvedeli, da bo velika slovesnost ob 100-letnici tovarne 29. novembra. Na ta visoki jubilej se v Steklarni že zdej marljivo pripravljajo. Sicer pa preberite o tem kaj več v današnji prilogi Steklarnja.

M. B. iz Trbovelj se zanima, kako je z gradnjo hotela oziroma izletniške točke na Kleku.

Poznamal smo se na občinskem ljudskem odboru Trbovlje, kjer so nam povedali, da so načrti za to že izdelani. V tem tednu se bo sešla posebna komisija, ki bo pregledala te načrte, z gradnjo pa bodo verjetno pričeli prihodnje leto.

Ne, ne, njim se drugače prav dobro godi. Samo peči nimajo, peči. Vsaj zadosti velike peči ne. Jaz bi staro miniaturno peč shranil za spomin na vojno in njene težave, zraven nje bi pa zgradil mirnodobsko peč z veliko zmogljivostjo.

Tudi na cesti, ki drži iz Hrastnika na Dol, bi napeljal iz bližnjega potoka vodo in z njo napravil konec večnemu prahu, ki zastruplja do živahno prometno žilo. Na ovinkih ob klancu bi pa postavil v zasled nekaj milicnikov, da bi krotili kolezarje, ki izvajajo svoje drzne akrobacije najraje tam, kjer je to najbolj nevarno za pešce.

Ker ima Dol že visoko kulturno tradicijo — saj se ponaša, če sem pravilno poučen, z najstarejšim pevskim borom v naših krajih — ga ne bi bilo težko proglasiti za kulturni center. Popraviti bi pa vsekakor bilo treba hreččasto zvočno aparaturo v kino dvorani, popeljati dela za izgradnjo rešene postaje na Kumu (pripomba uredništva: ta bo, kakor nam je zardil tovarniški direktor Elektro-Trbovlje, proti koncu tega meseca začela delovati), da bomo tudi pri nas deležni te moderne pridobitve, in pomnožiti teletilo godbenikov pri "jazzu", ki že danj žanje uspehe na Dolu. Volkanih koncertov ne bi bilo treba nič izboljševati, kajti dolski pevci so odlični in moški zbor sploh ne bi mogel biti boljši, kakor je.

Dol je pravzaprav trg, ki pa bo ostal toliko časa vas, dokler ga ne bodo proglasili za mesto, in to bo menda prav kmalu. Če pogledaš nanj od daleč, rečimo z letala, vidiš najprej samo šolo in cerkev sredi tankega obroča hiš. Druge zgradbe so raztresene daleč naokrog. Med njimi je mnogo novih in med temi nekaj prav zanimivih. Naj omenim, da sem pri neki "amaterski" zgradbi, ki je zrasla tako rekoč brez sodelovanja kakšnega poklicnega zidarja, naletel na učinkovito povezavo bizantinskega sloga s pozno gotiko...

Sploh je mirno sožitje različnih elementov značilno za Dol. Tako pravilno, da celo divji lovci žive v slogu z lovsko družino. Hudobneži celo pripovedujejo, da si sprejet v lovsko družino le tedaj, če se izkaže z zadostno prakso v divjem lovu. To pa seveda ni res.

Divjačina je okrog Dola še precej; tamkajšnjih hribov in gozdov še ne oskrnjavajo cela krda nekulturnih turistov kakor na Gorenjskem. Zato najdeš v teh "neciviliziranih" gozdovih še marsikaj, kar bi drugod zamaškal. Meni na primer so šolski otroci prinesli za darilo mlado, fletkano sovo

Dogodilo se je pred dnevi v Zagorju ob Savi pred prodajalno trgovskega podjetja »Povrtina« na Cesti 9. avgusta. »Rep« pred prodajalno je bil precejšen. Razumljivo, saj so malo prej pripeljali s tovarnjakom sadje in zelenjavo. V vrsti je bila tudi žena, ki je pričakovala otroka. Bila je skoraj na koncu »repa«. Stala je, ne da bi z ostalimi spregovorila besedo, in čakala...

Prodajalka jo je kmalu opazila, in čeprav še ni bila na vrsti, jo je vprašala, kaj želi. Ko je začela naštevati zeleno, jo je prekinil možak, ki je šele tedaj stopil v vrsto. Poznalo se mu je, da je bil pred tem v hotelu »Kum«.

»Le počakaj, ko boš prišla na vrsto, boš pa dobila, kar bi rada imela. Tudi jaz moram povsod čakati, pa sem možki. Ti pa imaš dosti časa. Kar počakaj!«

Ljudje so za hip umolkli. Molk je prikinila prodajalka, ki je bodoči materi pričela streči naprej.

Žena je pa tiho stala v vrsti, plačala, in ko se počasi odhajala domov, so ji iz oči kanile solze.

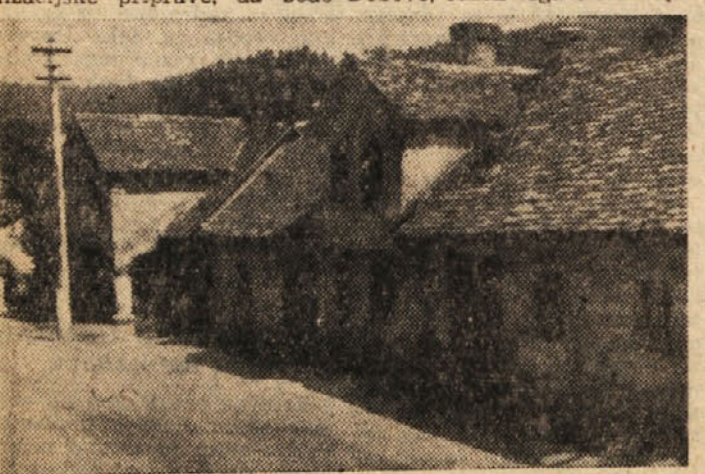
V Trbovljah center PTT

Na zadnjem zasedanju delavstva sveta podjetja za PTT promet v Ljubljani so razpravljali o decentralizaciji PTT službe na območju ljudske republike Slovenije. S prihodnjim letom prično namreč poslovati v Sloveniji nova podjetja za PTT promet.

Za sedaj so določeni centri PTT, ki imajo nalogo pripraviti vse potrebno za ustanovitve novih podjetij. Predvsem bodo morali izvesti vse organizacijske priprave, da bodo

podjetja za PTT promet po izidu zakona lahko prevzela vse ekonomske funkcije, značilne za gospodarske organizacije, ter takoj pričele poslovati. V teh centrih PTT pa bodo izvolili tudi že organe delavskega samoupravljanja.

Delavski svet podjetja za PTT promet v Ljubljani je sklenil ustanoviti center PTT tudi v Trbovljah, ki bo zajemal območje bivšega trboveljskega okraja in Zagorja do Dobove, razen tega sta mu pa

NA OBRATNIŠKI CESTI V TRBOVLJAH TUDI »HRIBARJEVE« HIŠE NI VEČ...

Po poteh revirskih borcev

Društvo prijateljev mladine Center-Zasavje je organiziralo v dnevi 4. in 5. julija pohod pionirjev po poteh revirskih borcev in aktivistov. Prvi cilj je bil — koča na Mrzlici. Med potjo so se ustavili pri plošti prvih padlih borcev pri kmetu Vrhurju. Na Mrzlici pa so pionirji v razgovoru spremljevalci pohoda obnovili najvažnejše dogodke iz NOB.

Naslednji dan je prišel na Mrzlico naš znani revirski prvoborec, tovarniški Alojz Tone, ki se je vabilu na pohod prijazno odzval. Z njim smo odšli vsi udeleženci na vrh Mrzlice, kjer je pionirje seznanil z razvojem osvobodilnega gibanja v Trbovljah in z vsemi najvažnejšimi partizanskimi akcijami v naši golemi. Nato nas je vodil z Mrzlice proti Smohorju. Na pohodu smo se večkrat ustavili, tovarniški Ribič je posegel s spominom v pretekla vojna leta in seznajal vse prisotne z zanimivimi, doživljenjski dogodki. Pionirji so zvedeli in videli, kje so imeli kurirji javko, kje so imeli partizani svoje tabornice, ustavili smo se na pogoršču domačih na Igrišču, kjer so padli odlični borci Velikove grupe. Tovarniški Ribič je z odličnim pripovedovanjem znal zbuditi zanimanje, saj so vsi nam sledili pozornostno in z globokim spoštovanjem do vseh tistih, ki so v natečajnih dneh naše zgodovine vedeli, kje je mesto zavednih Slovencev.

Na hribu, pod kočo na Smohorju, od koder je lep razgled na Hudo jamo, je tovarniški Ribič opisal še napad na Hudo jamo. Pred njegovim odhodom se je na celnici odreda Alojza Holkrauta iskreno zahvalila, saj je s svojim prihodom in pripovedovanjem napravil pohod pester in res zanimiv.

Pionirji in spremljevalci so odhajali naslednjega dne s Smohorja proti Laškemu zelo zadovoljni. Pohod je v celoti uspel. Pionirji so se naučili gorkega zraksa sonca in najvažnejše — po poteh, katere so uporabljali naši borci

in aktivisti, jih je vodil borec, ki je pred 19 leti hitel po teh poteh kot mlad, drzen in neustrašen partizan.

Prepričani smo, da bo ta pohod ostal vsem pionirjem v trdnem spominu. M. F.

OH, TI NAŠI OTROCI!

Sinko: »Mama, kupi mi novo žogo!«

Mama: »Kako novo žogo, saj je stara še čisto dobra!«

Sinko: »Saj sem tudi jaz še čisto dober, pa si vseeno kupila še enega sinčka!«

V NEDELJO IZLET K LOVSKI KOČI NA PODMEJI

Lovska družina v Trbovljah je pred tedaj pripravila celodnevno zabavo pri svoji pri kupni lovski koči na Podmeji, skromni sedlu nad Trbovljami, o kateri smo v našem tedniku že p'ali. Ker ta prireditev zaradi slabega vremena ni uspela, jo namerava lovška družina v nedeljo, 14. t. m., ponoviti. Zablava bo združena tudi z bogatim srečelovom. Za dobro jedo in pijačo bo preskrbljeno ob amernih cenah. Tudi godba bo razveseljevala vse, ki bodo v nedeljo prišli k tej prijazni lovski koči. Prevoz z avtobusi s Trga revolucije do lovške koče in nazaj je zagotovljen.

Kdor je utegne, naj v nedeljo pohiti na to izredno lepo izletno točko.

Lovska družina Trbovlje

Iz Pariza sem prišel skozi Hrastnik na Dol. To se pravi, iz hrupnega mesta luči in bencinskih izpuhov skozi senčno dolino in zavoso prahu na jasno, sončno in zračno visoko planoto. »Joj, to je pa tista slovenska zemlja, o kateri sem tolikokrat sanjal v daljnji tujini,« sem vzkliznil, ko sem zagledal bele hiše v okviru zelenih vrhov in temnih gozdov, v zavetju visokega Kala. Po dolgem bivanju v vrtoglavih velikem svetu sem priromal v spokojni mali svet. »Makrokosmos« ali »mikrokosmos« — kaj je bolj zanimivo? Kakor vemo, se skrivajo v drobcenem atomu, neslutene sile; atom je svet zase in tak je tudi Dol. Po svoji legi in lepota je Dol pravi biser. Če bi imel jaz kaj besede, bi ga povzdignil v turistični in kulturni center Zasavja in bi ga opremil tudi z izletniškim gostinstvom, že iz dobrohotnosti do Hrastničanov, ki se morajo, kakor nekateri šaljivo pravijo, zatekati pod zemljo, se pravi v svojo »podmornico«, če si hočejo izplakniti iz grla prah, ki se ga naužijejo v svoji gospodarsko tako pomembni dolini, a se ga bodo, ko bo tamkajšnja cesta regulirana iz tlakovana, menda vsaj do neke mere le znebili. To je pa tudi napredek.

Krasno dolsko gostišče »Teksas« bi še povečal in ga obdal s senčno teraso. Že zdaj si tam deležen dobre jedače, pijače in kulturne postrežbe. To podjetje je že na pravi poti; treba bi ga bilo samo še razširiti.

Organiziral bi pa tudi trg za zelenjavo, kajti z njo je na Dolu velik križ. Kaj, ko bi se obrnili na naše južne hote? Zadržite je avtomobil podjetja »Geponia« iz Osijeka deli

DR. IVAN ČERNAGOJ

Dolancem brezplačne vzorce mila in praškov, hkrati z brezplačnim koncertom popularnih gramofonskih melodij. Morda bi se nam odzval kak jugoslovanski kamion, ki bi vozil na Dol vzorce zelenjave. Ni treba, da bi

bili vzorec brezplačni in tudi koncert ni potreben. Samo da bo zelenjava. Isto velja za kruh. O, nikar ne mislite, da so Dolanci čisto brez denarja in da nimajo denarja za kruh, ali pa da nimajo surovih za izdelavo kruha.

Dolski drobciž

s pripombo, da lahko dobim tudi mlado verčico ali mladega fazančka, če hočem.

Kje na svetu, dragi moji, ti še ponujajo na izbiro take živali? Kvedjemu ustreljeno ali nagačeno žival ti pokažejo, o darilu pa sploh ni govora.

Kakor sem že rekel, ima Dol veliko, lepo šolo. Ta šola je otrokom drug dom. Drugod je treba poditi otroke v šole, tukaj pa iz nje, če ne iz šole, pa iz velikega šolskega stadiona, kjer bi najraje cel ljudi dan trenirali in nabijali žogo. Ravnatelja spoznaš po tem, da govori izmed vseh Dolancev najlepšo slovensčino, je pa Srb. Najdel ga povsod: v pisarni, pri pouku, pri popraviljanju električne ali vodovodne napeljave, pri risanju plakatov, pri delu na vrtu ali pa izven šole, kjer si je s svojo atletsko zmogljivostjo najel kopal & kakih tucat drugih funkcij.

Na razstavi dijaških tehničnih izdelkov vidiš čudovite stvari in se sprašuješ: če zmoroje dijak take komplicirane konstrukcije, kaj šele zmoroje njihov vodja. Ta človek je fenomen. Ki preštudira vse, kar izide na področju tehnike doma in v tujini.

Pa tudi na dolskega hribolazca ne smemo pozabiti. To je orjak, ki se vse svoje življenje potika po gozdovih in tam je najbrž našel neko čudodelno zelišče, ki zagotovo človeku večno mladost. V tistih zrelih letih, ko se drugi zanimajo samo še za domače ognjišče za počitek in za posmrtno zavzornost, se on zanima samo za izlete, za težke in najtežje ture. Tako gotovo kakor stoji Triglav vsako leto na svojem mestu, tako gotovo se on vsako leto povzpne nanj.

REZERVIRANO ZA ŠPORT

Trboveljskim plavalkam -- odlično

Plavalci so v preteklem tednu nastopili v Zagrebu, nato doma in nazaj na prvenstvu v Ljubljani.

Njihovi rezultati so od nastopa do nastopa boljši. Njihova prizadevanost in marljivost pa je bila kro-

nana z lepimi uspehi. Pri moških je sicer malo slabše, toda ženska ekipa zasluži oceno -- odlično!

Slovenski rekord v Zagrebu

Vest o zmagi Rudarjevih plavalcev smo objavili že v prejšnji številki. Rudar je predvsem zaradi močne ženske ekipe dosegel lepo zmago, kjer so mlade plavalke dosegle nekaj osebnih in klubskih rekordov, pa tudi nov republiški mladinski in članski rekord v štafeti 4 x 100 m prosto s časom 3:15,4, tako so plavalke Kočar, Podlesnik, Koritnik in Florjanc zrušile rekord. Tudi plavalci so dosegli nekaj dobrih rezultatov, ki so hkrati njihovi osebni rekordi.

Rezultate moških na 400 m prosto je bil Irt drugi s 5:17,4, 200 m prosto s 2:06,8.

Rekord Trtnikove

V četrtek je bilo v domačem bazenu prijateljsko srečanje s Prešernom iz Radovljice. Kljub prijateljskemu vzdušju je pa bilo tekmovalno zanimivo, saj so nekateri plavalci dosegli boljše rezultate kot v Zagrebu. Tako je Zlata Trtnikova na 3 sekunde zboljšala ploniški republiški rekord, pa tudi ploniška štafeta 4 x 50 m mešano je plavalke boljše od veljavne rekorda, saj pa je bila zaradi prehitre štarta diskvalificirana. Pri moških pa je Burja in Irt na 100 m prosto dosegla klubski in osebni rekord. Cibej je na 100 m mešano postavil tudi svojo najboljšo znamko.

Rezultati:
400 m prosto -- Irt (R) 5:17,4
200 m prosto -- Sekovčanov (P) 2:06,8
100 m hrbtno -- Zelenšek (R) 1:20,3
100 m metulček -- Cibej (R) 1:18,4
100 m prosto -- Burja (R) 1:03,7
Irt (R) 1:05,8.

Ženske:
200 m prsno Butkovec (R) 3:22,5
100 m prosto -- Trtnik 1:17,1
100 m hrbtno -- Podlesnik 1:28,2
50 m metulček -- Butkovec 0:43,5.
V točkah je zmagal Rudar z 59:40. Waterpolo tekma se je pa končala z 9:5 v korist Rudarja.

MLADINSKO PRVENSTVO V LJUBLJANI

Pionirka Trtnikova presenečenje prvenstva

NOVA REKORDA -- TRTNIKOVA NA 100 -- PROSTO -- PODLESNIKOVA NA 100 -- HRBTNO

Mladinci Rudarja so se udeležili slovenskega prvenstva v Ljubljani. Nastopilo je 11 ekip z več kot 300 plavalci. Rudarjeve plavalke so bile najboljše in kot ekipa zasluženo osvojile prvo mesto. Trtnikova je svojo komaj 4 dni stari pionirski rekord popravila za 1,1 sek. Podlesnikova je pa na 100 m hrbtno plavalca z odličnim rezultatom 1:25,6, kar je nov slovenski mladinski rekord, pa tudi na 400 m prosto je s časom 5:21,7 prepričljivo zmagala. Iška Kočarjeva je tokrat že resno ogrozila Breskvarjevo, saj je zlasti na 200 m prsno le malo manjša, da ni rutinska prisačica Celuloze doživela poraz.

Seveda so pa tudi Butkovec in Koritnikova ter Florjancova in Podlesnikova po svoje pripomogle do odličnega uspeha Rudarjevih plavalcev.

100 m prosto: 1. Trtnik 1:16,0 (nov ploniški rekord); 2. Podlesnik 1:16,2; 3. Koritnik 1:18,1.
400 m prosto: 1. Podlesnik 5:21,7; 2. Koritnik 5:22,2; 4. Trtnik 5:10,3.
200 m prsno: 1. Breskvar (C) 3:24,2; 2. Kočar Iška 3:15,4; 3. Butkovec (R) 3:24,8; 7. Petrič (R).
V tej disciplini je bilo na startu 26 plavalcev.

RAZPIS

Splošno gradbeno podjetje "Zasavje" v Trbovljah razpisuje delovna mesta:
a) strojni tehnik;
b) električar.
Nastop službe takoj ali po dogovoru. Plača po tarifnem pravilniku.

RAVNATELJSTVO

ELEKTRO -- TRBOVLJE

sprejme v uk

več vajencev elektro-stroke

Sprejeti bodo kandidati iz območja Izlake, Zagorja, Trbovelj, Hrastnika, Radeč in Podkuma

Kandidati iz drugih krajev bodo sprejeti le, če si lahko uredijo stanovanje v enem izmed zgoraj omenjenih krajev. Upoštevajo se vsi, ki so dovršili osemletko in so telesno ter duševno zdravi. V izjemnih primerih bo podjetje sprejelo v uk tudi kandidate, ki bodo imeli manj izobrazbe. Pismene prošnje s priloženim spričevalom pošljite do 15. avgusta sekretariatu podjetja.

OD SREDE DO SREDE

RADIO v tem tednu

SREDA, 10. avgusta

8.05 Iz arhiva slovenskih in jugoslovanskih zborovskih pesmi (poje Ljubljanski komorni zbor);
8.20 Početniško popotovanje od strani do strani; 8.35 S sprejemnikom na dopust; 10.30 Ciklus velikih simfonij; 10.40 Tatarska suita -- Emil Adamič; 11.00 Europa

ljubiteljem vokalne glasbe; 10.10 Od melodije do melodije; 11.30 Oddaja za ciljane; 12.00 Srečanje s triom in kvartetom Andreja Blumauerja; 12.20 Zabaven opoldanski spored; 13.30 Popularen spored igra Mariborski instrumentalni ansambel p. v. Vlada Goloba; 13.50 Vedri zvoki; 16.00 Iz svetovne književnosti; 17.10 Petdeset minut turizma in melodije; 18.00 Iz francoskih oper; 18.30 Sport in športniki; 20.00 Četrtekovec domačih pesmi in napovedi; 20.50 La Fontaineove basni (Literarna oddaja).

PETEK, 12. avgusta

8.05 Operne medvede; 8.20 Početniško popotovanje od strani do strani; 8.35 S sprejemnikom na dopust; 10.00 15 minut s triom Avgusta Stanka; 12.00 Dobra volja je najboljša (pisana vrsta otroških pesmi); 12.20 Zabaven spored; 13.30 Popularen spored; 13.50 Vedri zvoki; 16.00 Humoreske tega tedna -- Anton Pavlovič Cehov; Podestnik Prišibez; 16.20 Parada plošč; 18.00 Poje Doris Day; 18.15 Poslušajmo vaški kvintet s pevci; 20.00 Mandoline in godala; 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih.

SOBOTA, 13. avgusta

8.05 Havajski napavi; 8.20 Pionirski tednik; 8.40 Bedrich Smetana; Češki ples za klavir; 9.00 Iz slovenske in jugoslovanske zborovske ustvarjalnosti; 9.20 S sprejemnikom na dopust (spored zabavne glasbe); 10.10 Od tu in tam; 11.30 Družina in dom; 11.40 Zabaviški spored; 12.20 Ljubljana; 12.00 Igra vam trio Slavka Avenika; 12.25 Zabaven opoldanski spored; 13.50 Od arje do arje; 16.20 Pričubljene povetke; 17.10 Parada plošč; 18.20 Pozdrav z gor; 20.00 Na vrtni vespljci; 20.25 Sobotni mozak.

NEDELJA, 14. avgusta

8.00 Mladinska radijska igra: Dečki z Rdeče obale; 8.25 Iz albuma francoskih otroških pesmi; 10.40 Se pomnite, tovariši; 10.45 Radi bi vas zabavali; 13.30 Za našo vas; 13.45 Koncert pri vas doma; 15.30 J. Gregori; Melodije srca; 15.45 Melodije za vas; 16.45 Skladbe Borisa Franka igrajo zadovjini Kranjci; 20.00 Glasbeni varieté; 22.15 Ples ob radijskem sprejemniku; 23.10 Koktajl pred polnočjo.

PONEDELJEK, 15. avgusta

8.05 V ritmu tanga; 8.20 Početniško popotovanje od strani do strani; 8.35 Odmevi na letošnje mladinske pevskie revije; 9.00 Zvočni mozak; 10.10 S sprejemnikom na dopust (spored zabavnih zvokov); 11.35 Skladbe iz baroknih vokalnih; 12.25 Zabaven opoldanski spored; 13.30 Pesmi in plesi raznih narodov; 14.30 Glasbene raz-

ŠPORTNE VESTI IZ ZAGORJA

Zagorski športniki tekmujejo v počastitev 9. avgusta -- praznika občine Zagorje ob Savi. V petek popoldne so tekmovali streliči. Tekmovalci SD "Skvarca-Okrogar" so dosegli 319 krogov, streliči ObLo Zagorje 230 krogov, streliči SD "Proletarica" pa 138 krogov.

Sahisti Zagorja so se v domu SIA "Proletarica" na osemih deskah pomerili z vrsto pripadnikov JLA, ki grada Zasavske ceste. Zmagali so domačini s 4,5:3,5. Gošnje so nastopili okrepili z mojstrom Lukičem, ki služi kadrovske rok.

V soboto zvečer je bil po ulicah Zagorja POKALNI STAFETNI TEK. Zmagala je prva ekipa Proletarice pred Proletarcem II in Partizanom.

Košarkarji zagorskega Proletarica so imeli dvakratni dvoboj z ljubljanskim "Svobodo" (moški in ženske). Ženska tekma se je končala z zmago domačinih 51:29, moška tekma so pa zaradi neurja v prvem polčasu pretrgali.

O ostalih tekmovalnih športnikov v počastitev praznika občine Zagorje ob Savi bomo pisali v prihodnjih številkah. Danes opozarjamo samo na dvoboj v valah na orodju moških mestnih reprezentanz CE-LJE -- ZAGORJE, ki bo v soboto v Zagorju na letnem telovadišču Partizana.

ŠAH V TRBOVLJAH

V četrtek, 4. avgusta je bil v domu SD Rudarja v Trbovljah prvenstveni šahovski turnir za mesec avgust. Brzoturnirja za prvenstvo posameznikov se je udeležilo dvajset šahistov, ki so se razdelili v dve skupini.

V prvi skupini je zmagal prvokategorik Jazbec ml. z 8 točkami. Oddal je samo dva remija (Tausič, Drago Pajk). Drugo mesto je zasedel Vili Ružel, ki je razen poraza z zmagovalcem remiziral še v dveh partijah, in sicer z Rajevecem in Ivanom Jazbecem. Tretji je bil nepričakovano Peter Rajevec, medtem ko je osvojil Škrbec šele četrto mesto. Drago Pajk je bil skoraj ves čas med prvimi, vendar je zadnji dve partiji izgubil in tako izpadel iz finala. Tausič je pa tokrat razočaral.

V drugi skupini je zaslužen zmagovalci Jazbec st. Jazbec st. sam paritjo s Škrbecem (v peti potezi je napravil veliko napako), ostale partije je pa dobil. Drugo mesto je osvojil Škrbec, tretje mesto je pa dosegel inž. Drobšč. Dasi Ivo Hribovšek in Ivan Pajk nista aktivna, sta tokrat zaigrala dobro. V finalu so se pomerili štirje prvoplasirani iz obeh skupin. Do konca tretjega kola je vodil Robert Frece, v četrtem kolu je pa prevzel vodstvo inž. Drobšč. Dasi Ivo Hribovšek in Ivan Pajk nista aktivna, sta tokrat zaigrala dobro. Do konca tretjega kola je vodil Robert Frece, v četrtem kolu je pa prevzel vodstvo inž. Drobšč. Dasi Ivo Hribovšek in Ivan Pajk nista aktivna, sta tokrat zaigrala dobro. Do konca tretjega kola je vodil Robert Frece, v četrtem kolu je pa prevzel vodstvo inž. Drobšč. Dasi Ivo Hribovšek in Ivan Pajk nista aktivna, sta tokrat zaigrala dobro.

ZAHVALA

Vsem, ki so mi čestitali k mojemu 90. rojstnemu dnevu, ustmeno ali pismeno, se prav pristočno zahvaljujem, posebno še Delavski godbi, ki mi je zaigrala nekaj melodij.

AVGUST TRATNIK, TRBOVLJE

Obvestilo hišnim svetom in lastnikom družinskih hiš v državljski lastnini

Na podlagi sprejetega odloka o posojilih, ki se dajejo hišnim svetom za poplačilo hišnih svetov, ki jih izdaja zvezni izvršni svet in je objavljen v Uradnem listu FLRJ št. 24-60, daje Komunalna banka Trbovlje nekatera podrobnejša pojasnila o najemanju takih posojil:

1. Koristniki posojil so lahko:
a) hišni svet stanovjskih zgradb, ki so v družbenem upravljanju, kateri so sredstva najemnih stanovjskih zgradb naložili v sklade pri banki;
b) lastniki družinskih stanovjskih hiš ozir. stanovanj v državljski lastnini, če ti ne stanujejo v njih, del najemnine od hiše oz. stanovanja pa polagajo na poseben račun pri banki (6718);
c) Posojila se dajejo neposredno posilecem, ne glede na to, kdo vodi knjigovodstvo in blagajniško evidenco, ali hišni svet, servis stanovjske skupnosti, ali pa podružnica banke oziroma kak drug organ LO.
2. Odobrovanje posojila:
a) ugotavljanje višine posojila, ki se lahko odobri posilecu na osnovi mesečnih obveznosti za plačilo, in sicer:
hišnim svetom v višini 100% od tistega dela najemnine, ki so jo ti dolžni plačevati v sklad za popravila stanovjskih hiš za čas, ko je posojilo odobreno (6712);
lastnikom družinskih stanovjskih hiš ali stanovanj v državljski lastnini v višini 100 odstotkov od dela najemnine, ki so jo ti dolžni plačevati v korist posebnega računa pri banki (6718);
b) pri ugotavljanju višine posojila se jemlje v postev število mesecev, v katerem roku se posojilo odobrava, upoštevajoč to, da morajo razpoložljiva sredstva imeti vrednost posojila in nastalih obresti.
3. Pri najemanju posojil morajo hišni svetovi kot tudi lastniki družinskih stanovjskih hiš, da za odplačilo posojila ne uporabljajo celotnega zneska mesečne plačila v sklad za popravila stanovjskih hiš, temveč da si pri tem ustvarijo posebno rezervo, katero bi porabili za plačilo ostalih neposrednih popravil, ki bi bile v času odplačevanja posojila potrebna.

Ce n. pr. posojiljemalec (hišni svet ali lastnik družinske stanovjske hiše oziroma stanovanja) plačuje mesečno najemnino v sklad za popravila stanovjskih hiš (6712) 10.000 din in pri tem upošteva sredstva, potrebna za ostala potrebna popravila, lahko uporabi za odplačilo posojila le največ 80%, to je 8000 din, razlika 20%, bo pa služila posojiljemalcu tudi za plačilo obresti.

Celotno posojilo, računajoč, da je določen rok vračila 5 let ali 60 mesecev, bi znašalo 8000 x 60 = 480.000 din.

V kolikor bi posojiljemalec uporabil maksimalno sposobnost plačevanja posojila, bi mesečna obveznost za vračilo obrestni znašala več kot 10.000 din.

3. Pogoj za odobrovanje posojila:
a) Obrestno mero določa upravni odbor banke, pri kateri se odobrava posojilo, od 1% navzgor.
Rok vračila posojila je najdalje 5 let ali 60 mesecev.

4. Odobrovanje posojila:
Ce hoče posojilo najeti hišni svet ali lastnik družinske stanovjske hiše v družbeni lastnini, mora predložiti banki prošnjo z naslednjimi dokumenti:

- a) sklep hišnega sveta o višini njegove zadolžitve in imenovanje oseb, ki jih ta pooblašča za podpisovanje za hišni svet;
 - b) izjema in proračun del, katerega naj sestavi strokovnjak in mora biti uveren in potrjen od hišnega sveta;
 - c) polico o zavarovanju stavbe, za katero se išče posojilo (samo na vpogled);
 - d) izveček iz zemljiške knjige (predlagajo samo pravniki lastniki);
 - e) odločbo o najemninah (samo na vpogled).
5. Koristčenje posojila:
Izplačila v breme posojila se bodo opravljala na podlagi predloženega naloga (obr. 07), ki mora biti podpisan od za to določenih oseb (glej toč. 4a), in priložene dokumentacije v 3 izvodih (situacija in faktura ali drugi obračun). Posojiljemalec so dolžni, da najeto posojilo izkoristijo v roku 6 mesecev.
6. Odplačilo posojila:
Način in rok plačevanja posojila bodo naknadno določeni v pogodbi.
Posojiljemalec naj se ravna po gornjih navodilih.
KOMUNALNA BANKA TRBOVLJE

POROKE

Sevnica: Miha Jazbec, posestnik iz Zabukovja in Ana Zupan, poljedelka iz Metnega vrha; Alojz Tisu, strojevodja iz Polja in Ljudmila Juntar, gospodinska pomočnica iz Skovca; Albin Hribar, gozd. delavec iz Kriza in Terezija Knez, poljedelka iz Kriza; Viktor Vrhovšek, delavec iz Celja in Franciška Klenovšek, kmečka delavica iz Smarčne; Emiljan Liseč, sofer in Ljudmila Juntar, gospodinska pomočnica iz Skovca; Albin Hribar, gozd. delavec iz Kriza in Terezija Knez, poljedelka iz Zabukovja.

Hrastnik: Milenko Logar, študent, Studence 5 in Marijetica Ulaig, službenka, Hrastnik 378.

Zagorje: Porok ni bilo.

SMRTI

Sevnica: Anton Sramel, želez. upok. iz Sevnice, star 75 let; Marija Kuk, upok. iz Sevnice, stara 82 let; Hrastnik: Božič, zidar iz Leskova, star 22 let; Ana Križak, gospodinja iz Loga pri Boštanju, stara 87 let.

Hrastnik: Ema Marčič, stara 85 let, Hrastnik 78; Anton Paher, star 95 let, Hrastnik 89.

Zagorje: Pavel Pevec, upok., star 88 let iz Zagorja; Viktorija Mrnuh, roj. Blazič, stara 56 let iz Zagorja.

ROJSTVA

Sevnica: V Sevnici so se rodili 4 dečki in 1 deklica.

Hrastnik: V tem tednu ni bilo rojstev.

Zagorje: V tem tednu ni bilo rojstev.

NAKNADNI RAZPIS ZA VPIS V I. LETNIK IKS

Razpisna komisija Industrijske kovinarske šole pri Strojni tovarni Trbovlje objavlja naknadni natečaj za vpis v šolskem letu 1960-61 učencev v I. letnik. Šola bo sprejela 50 učencev v I. letnik.

POGOJI:
Kandidat mora izpolnjevati spodaj navedene splošne in posebne pogoje, in sicer:
Splošni pogoji:
a) dokončana osemletka.
b) starost največ 17 let.
Posebni pogoji:
a) kandidat mora imeti vsejeto do kovinske stroke;
b) biti mora duševno in telesno sposoben za izbran poklic;
c) pripravljenost, da se zaposli po končanem šolanju v Strojni tovarni Trbovlje vsaj 3 leta.
Kandidat mora pri vpisu predložiti naslednje:
a) lastnorodno napisano prošnjo, kolikavno s 30 din državne takse;
b) rojstni list;
c) zaključno šolsko spričevalo;
d) mnenje osnovne šole o sposobnosti in nagnjenosti kandidata;
e) potrdilo o premoženjskem stanju;
f) zdravniško spričevalo, da je sposoben za poklic v kovinski stroki.
Vsi kandidati bodo opravljali sprejemne izpite iz slovensčine, matematike in psihološke praktične preizkušnje.

V času šolanja prejemaajo učenec redne in izredne nagrade po učenem uspehu, in sicer:
I. letnik od 2500 do 3500 din
II. letnik od 3000 do 4000 din
III. letnik od 3500 do 4500 din
Sprejemni izpiti bodo:
I. iz strokovnega računstva in slovensčine dne 31. avgusta 1960 ob 7. uri na šoli;
II. iz psihološke praktične preizkušnje dne 1. septembra 1960 ob 7. uri v šolski delavnici.

Pouk je teoretičen in praktičen ter traja 3 leta. Po uspešnem končanem šolanju dobi absolvent naslov kvalificiranega delavca kovinske stroke.

Kandidat se lahko vpiše osebno ali pa pošlje prošnjo z vsemi navedenimi dokumenti po pošti. Nekolikovalnih prošelj in prošelj brez zahtevanih dokumentov ne bomo upoštevali in se smatrajo, kot da se kandidat ni vpisal.

Razen predaj navedenih dokumentov je potrebno priložiti za otroke padlih borec NOV potrdilo organizacije ZB NOV.

Naknadni vpis bo od 20. do 26. avgusta 1960.

Šola nima svojega internata in pridejo v postev za vpis samo kandidati, ki imajo domačo oskrbo. Prednost pri vpisu z enakimi sprejemnimi pogoji imajo otroci padlih borec NOV.

O p o b a : Pri naknadnem razpisu pridejo v postev tudi kandidati z dopolnjenim 7. razredom osnovne šole pod pogojem, da bodo opravili izpit čez 8. razred osnovne šole.

Vse nadaljnje informacije v zvezi z vpisom ali šolanjem daje Uprava šole, Partizanska cesta, telefon 80-213.

KINO

Kino "Delavski dom" v Trbovljah: 10. in 11. avgusta amer. film "12 jeznih mož"; 12. do 15. avgusta sovjetski film "Balada o vojaku"; 16. do 18. avgusta amer. cinem. film "Hrabri in drzni".

Kino "Svoboda" Trbovlje II: 10. avgusta angl. film "Vreži njeno ime s ponosom"; 12. do 15. avgusta koproducijski film -- barvni -- "Belj vrag"; 16. in 17. avgusta barv. cinem. film "Poslednji vozovi". Predstave ob 18. in 20.

Kino "Svoboda II" v Hrastniku: 10. in 11. avgusta jug. cinem. film "Sam"; 13.-15. avgusta franc. vstavljen film "Rdečelasa Julija"; 17. avgusta franc. vstavljen film "Veliki poglavar"; 18. avgusta jug. film "Noč in jutro".

KINO "SVOBODA" -- ZASAVJE v Trbovljah: 13.-15. avgusta amer. barv. cinema. film "PREKINJENA MELODIJA"; 20.-22. avgusta angl. krim. film "INTERPOL". Predstave: sobota in nedelja ob 17. in 19.15 uri, ponedeljek samo ob 17., za mladino v nedeljo ob 15. uri.

ZAHVALE

Ob težki izgubi naše ljubljene mame, stare mame, pramame

ALOJZIJ LINDIČ, roj. SAVŠEK

izrekamo vsem, ki so sočustvovali z nami in jo spremljali v tako častnem številu na njeni zadnji poti, iskreno zahvalo. Posebno se zahvaljujemo mešanemu pevskemu zboru Svobode II, nadalje pevskemu zboru "Zarja" ter delavski godbi in vsem številnim darovalcem vencev in cvetja. Zaljubljeni družini: Venc, Rovšnik, Lindič, Šoba.

Trbovlje, 10. avgusta 1960.

MALI OGLASI

V neposredni bližini Radeč, na desnem bregu Save -- nekaj minut od mostu -- se prodajo gozd, travnik in njiva v približni izmeri 1 ha. Pojavnika daje Franc Dolinar, Radeče 69.

PRODAM LEPO OHRANJENO KOMPLETNO SPALNICO po ugodni ceni. -- Mravlj, Trbovlje, Vodenska c. 29.

PREKLIC

Preključujem neresnične obdolžitve, s katerimi sem storil krivico Alojziju Simončiču z Dobrne št. 23 in se ji zahvaljujem, da je odstopila od tožbe.

Ernest Hančič, Trbovlje.

Tomove prigode

Prigode, Ivan Abram, Ste. Milan Baunja

73. -- Nekega dne je Tom spet vlivl zdravilo v špranjo, ko je prišla v sobo tetina rumena mačka. Predla je in poželjivo gledala žličko. Prosjačila je, da bi ji dal pokusiti dobrote. Tom si je mislil: "Mucek, nikar ne pros za zdravilo, dokler ti ga ni treba!" -- Toda ker je maček vztrajno zahteval, mu ga je Tom dal. Odprl mu je gobec in vanj nalil žličko "uničevalca bolečin".

74. -- Toda v hipu je maček skočil nekaj metrov visoko, začel tako neznanjsko mičavkati ter se vrteti po sobi, da je premetaval lončke za cvetlice in povzročil splošno razdejavanje. Nato je spet krožil po hiši in napravil splošen nered. Kropot je pa slišala tudi tetka Polly. Vstopila je v sobo in obstala presenečena.

75. -- Tisti hip je maček skočil skozi okno in prevrnil za seboj še ostale cvetlične lončke. Tetka Polly je ostrmela in gledala za mačkom. Tom se je pa valjal po tleh in umiral od smeha. -- "Tom, kaj je z mačko?" -- "Ne vem, tetka, je dejal nedolžno Tom. -- "Zakaj je uganjala take neumnosti?" -- "Ne vem, mačke so najbrž vedno take, če so dobre volje." -- "Zares?" -- "Res, tetka! Takrat se je pa tetka malce priklonila. A Tom jo je opazoval.

76. -- Prepozno je opazil, kam gleda. Izpod prekrinjala je namreč gledal ročaj izdajalske žlice, s katero je Tom napojil mačko z zdravilom. Vztrepetal je in povesil oči. Tetka Polly ga je pa pograbila za uho in dejala: "No, Tom, kaj si nameraval s tem, da tako mučiš ubogo žival?" -- To sem naredil iz sočutja zanj, ker mačka nima nobene tete!" -- "Nima tete? Kaj pa ima to opraviti z mačko?" -- "Če bi mačka imela teto, bi tudi vanjo nalil 'uničevalca bolečin'..."

RAKI V ZASAVJU

VČASIH SO POLŠNIŠKE RAKE IZVAŽALI V TUJINO

Danes je potočna žival rak v Zasavju že redkost. Včasih jih je bilo pri nas mnogo, zlasti tedaj, ko je po gradovih živela fevdalna gospoda, ki je posebno cenila okusnost račjega mesa. Še v začetku tega stoletja so v mnogih krajih naše doline lovili rake in jih prodajali za poslastico. Podjetni zasavski trgovec Humar, ki je živel na Poljšniku, je imel precej svojih mladih »rakarjev«, ki so mu lovili rake v potoku Koprivščici in drugod ter mu jih nosili žive v njegovo poljsko trgovino. Potem jih je podjetni trgovec vložil v košare in jih razpošiljal celo v tujino. Tako so poljske rake jedli celo dunajski in pariški sladokusi. Danes pa starejši rod poljskih domačinov ve, da so si mnogi fantje zaslužili približno štirideset let, ko so do naših tujet živje rake v Humarjevo trgovino.

Še več rakov in rib so pa v naši zasavski dolini použili v preteklih stoletjih številni domači graščaki. Domala vsak grad je imel posebne ribnike, medtem ko so rake lovili kar v bližnjih potokih. V liškiski okolici so imeli svoje posebne ribnike graščaki na Ponovičah, pa tudi na Grbinu. Fevdalci z gradu Slatine v bližini sedanje Šmarke tovarne usnja so imeli pod gradom nedaleč od sedanje ceste Šmartno-Kostevnica kar dva ribnika. V dolini velike Kostevnice so imeli svoje ribnike tudi graščaki z Bogenšperke. Še danes so vidni sredi doline nasipi, ki so služili za vodne zapore. Iz tistih časov izvira imena Boleznika in Kostevniški dolini, ki je imela na sredi baje (ribnike) bogenšperkega graškega gospoda.

Ribnik so imeli nadalje graščaki danes porušene graščine Grmače, v bližini Litiše in Šmartna, ob cesti, ki drži proti Ljubljani. Še

daj je tamkaj poseben živinorejski obrat litjskega občinskega posrstva Ponoviče-Grmače. Ribnik je bil v bližini gradu Grmači

NAJVEČJI VISEČI MOST V EVROPI

Iznad morskega zaliva Fort na Škotskem je v teku gradnja visečega mostu, ki bo največji most take vrste v Evropi. Osrednji lok bo dolg 1006 metrov, ostali loki pa po 408 metrov. Njegova skupna širina bo okrog 24 m. Imel bo dva stranska pločnika za pešce in vozila, v sredini pa dva avtomobilski trasi. Zanj bodo porabili nad 30 tisoč ton jekla in 150 tisoč kubičnih metrov betona. Visel bo 45 m nad vodno gladino.

NAJMANJŠI IN NAJLAŽJI TELEPRINTER

Na neki razstavi v Londonu so nedavno prikazali teleprinter, za katerega trdijo konstruktorji, da je najlažji in najmanjši na svetu. Težak je okrog 15 kg, njegove dimenzije pa odgovarjajo dimenzijam ročnega pisalnega stroja. V minuti lahko odda 100 besed. Novi teleprinter je preizkušen tudi za delo v letalu in pokazalo se je, da nanj ne vplivajo hitre spremembe nadmorske višine. Zanimivo je, da so stroški za vzdrževanje tega teleprinterja zelo majhni.

POTOPIS O JUGOSLAVIJI V ARABŠČINI

Publicist in novinar iz ZAR Farag Goubarn, ki se je lani mudil v Jugoslaviji, je objavil novo izpopolnjeno izdajo svoje knjige »Fridite z menoj, da vidite Jugoslavijo«. Glavni del knjige je potopis, drugi del pa je posvečen vprašanjem družbenega sistema v Jugoslaviji, ki so posebno zanimiva za arabske dežele. Objavlja tudi izčrpane podatke o perspektivah ekonomskega razvoja Jugoslavije. Knjiga, ki je tiskana v biblioteki »Svet kakor ga vidimo«, je lepo ilustrirana in pisana v preprostem ljudskem jeziku.

VISOKE ŠOLE ZA ZUNANJO TRGOVINO

V prihodnjem šolskem letu bodo v Beogradu in Zagrebu odprli visoki šoli za zunanjo trgovino. Pomanjkanje kvalificiranih uslužbencev je doslej zaviralo uspešno izpolnjevanje nalog na tem področju, posebno se, ker se zunanja trgovina v Jugoslaviji hitro razvija in ji šolanje strokovnjakov ni udeležiti biti kos. V zunanjetrgovinskih poslih je sedaj za poslenih okrog 7 tisoč strokovnih namestencev, katerih šolska priprava ni zadovoljiva. Visoko in višje strokovno znanje ima samo 28-2 odstotka namestencev, 50 odstotkov jih ima dokončno srednjo šolo, ostali pa niti tega.

Iz filmskega sveta

Režiser »Črna orfej« je končal v Braziliji »Banderanates«, ki je njegov drugi brazilski film. Naslovno vlogo v filmu je odigral nemška filmska zvezdnica Elga Andersen. Naslednji film »Marcela Camusa«, ki ga prištevajo med režiserje »novega vala«, pa ne bo več brazilski.

Marlon Brando, ki mu pravijo v filmskih krogih tudi holivudski Apolon, je nedavno

tega »našle« novo zaročenko. Pravi, da je to mlado, preprosto dekle Rebeca, ki je večkrat v družbi s poznanim igralcem. Rebeca obožava Mariona, ki je priznal svojim prijateljem: »Rebeca je šarmantno dekle. Ima najlepše oči...«

Filmski igralec Maurizio Arena je začel tečaj za vožnjo športnih in dirkalnih avtomobilov. Za instruktorja ima Taruffija. Na vprašanje o njegovih iglarskih namenih je odgovoril, da namerava v kratkem napraviti film, kjer bi bil sam producent in igralec, pri katerem bi z njim kot igralke sedele Maria Felix, Simone Signoret in Eleonora Rossi Dragi.

Veliko senzacijo je pred kratkim pridelal znani ameriški gangster Lucky Luciano, ki je dejal, da želi snemati film o svojem življenju. Ta film bo finansiral v celoti internacionalna mafija. Najzanimivejša pri stvari je pa, da je Frank Sinatra po mnenju Luciana rojen za vlogo gangsterja.

graščaki oziroma njihovi tlačani in ribiči so pa rake lovili v potoku, ki preteka z južne strani in ga okoliščni je danes poznajo pod imenom Rakovnik. Ta potok teče skozi gozdno pokrajino in prehaja v tako imenovano Dolgo dolino, kateri sledi vas Volčja jama.

Dolina Rakovnik je dobila svoje ime prav zato, ker so v potoku rakovniku živeli veliki in okusni raki. Svoje case, ko je bilo v naših krajih več sladokusev za te živali, je nastalo po tem krajini več vasi in zaselek, pa tudi dolin z imeni po rakah. Tako je še danes znan zaselek Rakovec v bližini Dola pri Hrastniku. V Sloveniji je takih krajev po rakah več kakor dvajset. Najbolj je znana vas Rakovnik na Dolenjskem, ob cesti Trebnje-Sevinja, v bližini Sentruperta in Mokronoga.

V tem kraju je bil nekoč tudi močoven grad, imenovan Rakovnik. V fevdalnih časih je bil lov na rake grajski gospodi prijetno razvedrilo. Grad Rakovnik na Dolenjskem je bil zgrajen že v XII. stoletju. Nazadnje so bili lastniki tega gradu grofje Barbi, ki so bili v sorodstvu z grofi Paceti, lastniki graščine Turn pri Gubrovci. Nad Litišo, kjer je služil za domačega učitelja slovenski pesnik in pisatelj Fran Levstik. Graščaki Paceti so prav tako imeli v bližini svoje graščine ribnik, a so lovili tudi rake.

Uvodoma sem že omenil, da so prodajali poljske rake iz koprivniškega potoka v tujino in celo v Francijo. Te in druge rake iz Zasavja ter dolenjskih potokov in reke Krke so izvažali na Dunaj ter v druga večja mesta stare Avstrije. Povsod so bili znani kot raki iz reke Krke ali krški raki, imenovani v nemškem jeziku »Gurkenkrebs«.

O rakah je mnogo pisal in jih na humorističen način prikazal naš znani pisatelj Fran Levstik. O rakah pa slišimo in beremo danes bolj malo zato, ker jih v naših vodah ni več ali so vsaj zelo redki. Rake je uničila živalska bolezen, imenovana račja kuga, ki je začela porabiti rake po naših vodah proti koncu preteklega stoletja. Tako so postali naši kraji oropani živali, ki je

bila nekoč značilna za naše vode in so jo cenili gastronomi po vsej Evropi.

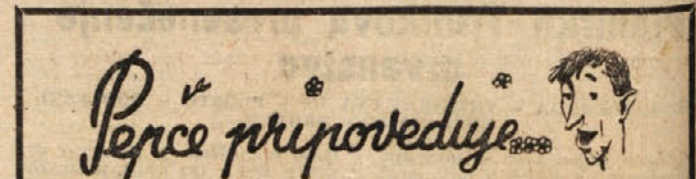
Naši zasavski in drugi dolenjski raki so dosegli dolžino skoraj pol drugega decimetra. Rake prilevamo med členovce, ki živijo v bistrini vodah, v potokih, reki in jezerih. Vsak rak ima po pet parov nog za hojo, dva pa s širgami. Svojevrsen je tudi razpored račjega rodu. Samica znese po 200 in še več jajčec. Ker so jajčeca lepljiva, se oprimejo materinega telesa. Čez zimo jih samica nosi na zadnjih nožicah, potem se pa izvali iz jajčec mladi rod. Če raku odtrga nogo, mu čez čas zraste druga.

Vredno je prisluhniti pripovedovanju starega rodu o bogatih lovcih na rake, ki so jih dobivali v svoji mladosti. Mnogo se boš pa nasmajal, če boš prebral Frayjevo opisanje rakov. Vsa njegova storijska kaže, da so bili raki nekoč priljubljena jed naših prednikov in je zato razumljivo, da nosijo imena po teh živalih še številni naši kraji in da je rak celo uporabljen v raznih zgodbah in priredbah.

Jože Zupančič, Litiša

PORAST INDUSTRIJSKE PROIZVODNJE V JUGOSLAVIJI

Po predhodnih podatkih Zveznega zavoda za statistiko je bila industrijska proizvodnja v prvih šestih mesecih letošnjega leta za 18 odstotkov večja kot v istem razdobju lanskega leta. Največje povečanje v tem razdobju je bilo zabeleženo v proizvodnji in predelavi gume (31 odstotkov), prehranske industrije (31 odstotkov), kovinske industrije za 20, podjetja elektrotehnike, industrije kože in obutve pa so povečala proizvodnjo za 27 odstotkov.

Kaj je a Pepetom? - tako so vprašali razni naši bralci in ugotovili, ali je živ ali kaj, ali se mu pa morda ne ljubi več pisati. Spročeno vam, da še vedno lazi po našem čudnem planetu, ki je včasih, kakor vam je znano, neznan, lep, drukrat pa spet... No, saj sami veste, kako je dostikrat pustil v dolgočasen, da bi jo človek res najraje pobral na Luno in pogledal, kaj tam. Kaj pa? - tako je kaj tanga je kaj tako tudi zadnjič. Pri sedemdeset, pa sem na lepem, ko sem jo našel, opazil med sladkorjem - makarone... Osebo sicer nisem navdušen za to mešanico, kdor se je pa zanimal zanj, jo je lahko dobil pred dnevi v trgovini pod Terezijo (pri Požuni).

Tudi z avtomobilom sem se hotel peljati. Bilo je prve dni avgusta, ko s ponedeljem na avtomobilu postavi v Trbovljah. Precej ljudi je čakalo - avtomobila pa ni bilo od nikoder. No, končno smo zvedeli, da so vozni redi spremenili, da se ne spila voziti k vsem vlakom, ki so bili navedeni v prvotnem voznom redu. V navadi pa je, da velja izdati vozni red vsaj ena leto. V Trbovljah je seveda drugače. Avtomob ne vozi v vlak, ki pride ob 4.15 popoldne ob šestih na Ljubljano, prav tako ne k zadnjemu vlak, ki pride ob 11. uri zvečer. Tudi za Hrastnik so napravili spremembo, da avtomob ne vozi več ob 17. in 18.30, ampak vozita ob 18. uri kar dva avtomobila. Če je to res najboljša rešitev, ne vem. Pri Avtoprevozniku so odgovorili, da se k vlakom ob 4. uri zvečer in k vlakom ob 11. uri zvečer ne spila voziti, ker je premalo potnikov. No - sodb o tem prepuščaj se drugim.

Ko sem že ravno pri avtomobilu, moram omeniti šoferja Vitaminka, ki vozi tovorni avto št. 4484 in ga opozoriti, da na cesti ni sam! - na pločniku v Zg. Trbovljah, ob katerem je avtomobila postaja, je v soboto čakalo precej ljudi, ki so hoteli tja. V Trbovljah, ko je mož privozi tjakaj, je drvel mimo teh ljudi s tako brzino in tik ob pločniku, da je temnelo obrzgal z brzega čakačev potnike. Ko so ga opozorili na brezobzirno vožnjo, je rabil prav neotesane izraze. Še nad tovariše, ki so razkladali tovor, je potem stresel svojo neupravičeno jezo. Morda mu kdo posodi knjigo o lepem vedenju, da jo ob prvi priliki prebere.

Pri restavraciji na Vodah ni dosti manjkalo, da se nisem zaletel v kup smeti, ki kraljujejo že več mesecev zadaj za stavbo ob vrtu. No, upajmo, da bo tudi v tem gostišču kmalu boljše, saj pravijo, da »nova metla« dobro pomea. Zadržanje sem jo mahnil tudi v Hrastnik. Tamkaj so me gospodine prosile, naj rečem prodajalcem na tržnici, če bi kdaj pa kdaj pokazale kupcem tudi zelenjavo. Zelenjava je bila tamkaj, toda ostala je skrita kar za pultom. Če je pa bil kdo deležen, jo je dobil nemalokrat zelo slabo. Ker sem se še tamkaj malo pomudil, sem prosil nekatere člane raznih svetov, da bi le kdaj pa kdaj prišli na kakšno sejo, da jih ljudje ne bodo poznali samo po imenu in funkciji, ampak tudi po udeležbi na sejah in delu.

Ko sem bil pa v Zaskurju, so mi ljudje zaupali, da imajo v hotelu Kurn čisto svojevrsno navado: kadar se v gostišču menjaajo natakark, se menjaajo tudi cene plačam. V kraju sem pa imel osebo smolo: tamkaj rekonstruirajo cesto, a je nenačrt zmanjkalo ceste in tudi mene... Je že vrag, kaj hoče!

Do prihodnjikrat vsi lepo pozdravljeni! Vaš Pepe

PRIZOR IZ FILMA »RDEČELASA JULIJA« - PASCAL PETIT IN DANIEL GLEEN

DR. IVAN ČRNAČOVIČ:

Burna noč v Parizu

(Nadaljevanje in konec)

Prehodil sem kakih tri sto metrov na levo in na desno, ko sem spet zagledal v daljavi kordon policajev. Zdaj mi je že. Obstal sem ravno pred znanim nočnim restavranom »Au bec fin« »Pri finem kaju«. Ravno tedaj se je prikazal na pragu restorana eleganten gospod; poslovi se je od vesele družbe, ki se ji še ni hotelo domov, in odkorakal k svoji veliki oranžni rumeni limuzini z zavdanja vredno označbo: C. D. (Corps diplomatique). Srečen lastnik takega diplomatskega vozila, ki se mu odpre v Parizu vsak policijski kordon!

No, in izkazalo se je, da tisti srečni avtomobilist ni bil nihče drugi kakor gospod Joakim Paredes, s katerim sva pred dvajsetimi leti skupaj študirala na Sorboni, in ki je medtem postal generalni konzul neke južnoameriške republike v Parizu.

Dasiravno je bil rahlo okajen, me je takoj spoznal: »Oho, koga vidim? Sreče moje oči! Stara saba! Dragi prijatelj! Živi spomin iz moje mladosti!« - Tako dalje in tako naprej me je začel zastipati s prvim plazom španjoameriške ljubeznivosti.

»Najlepša hvala za prijazen pozdrav, a zdaj bi želel manj besedi in več dejanj, moj stari!« ljubljani ponočnjak! Potisni me v svojo diplomatsko kareto in odpelji me, kamor hočeš, iz tega prokletega okraja!«

»Sluga pokoren!« - in že sva oddršla proti sredini mesta: Policaji so se nama široko razmikali in vsakokrat nama je brigadir spoštljivo salutiral, kar mi je zelo dobro delo.

»Česa se pravzaprav bojiš, da si ne upaš sam naprej?«

»Izkaznico sem pozabil doma in se bojim, da me bodo legitimirali.«

»Tako? Če nisi morda kakšen ilegalen prekuh!«

»Ne, samo pozabljen človek sem.«

»Veš, meni lahko vse poveš: pri nas v Južni Ameriki danes predsednika izvolil-

mo in jutri ga ustrelimo, hkrati pa prekucnemo vso njegovo vlado.«

»Jaz nimam kaj prekucnjevati, ker je pri nas doma že vse prekucnjeno, kar je bilo gnilega - v Franciji pa živim kot nevtralen gost.«

»No, naj pa bo tako! Ne maram biti preveč radoveden.«

Ura je bila že šest, ko sva zavila okrog Slavoloka zmagne in se ustavila pred krasno palačo na aveni »Victor Hugo«, kjer je prebival moj Joakim.

Odvedel me je gor v svoje stanovanje, opremljeno v pisarnem in bogatem južnoameriškem slogu: noge so se mi kar pogrezale v mehke, debele in dragocene preproge, ko sva odkorakala v jedilnico, kjer je bila vsa postrežba mehanizirana in kjer sem se malo okrepčal. Nato sem se na drugem koncu nadstropja okopal v veliki kopalnici, bolj podobni bazenu kakor kopalnici. Stene okrog bazena so bile okrašene s figurami zverj in ptic iz ameriškega pragozda in so se zaokrožile zgornj v nekakšno kupolo, poslikano z veličastnimi kondorji, letelimi nad močnimi gorovjem.

In ko sem jaz, človek iz pariške džungle, spet znašel pri Joakimu v salonu, je ta stopil še k belemu telefonu in naročil spodaj v kuhinji, naj bo zajtrk za gosta pripravljen vsak čas med deseto in dvanajsto uro.

Nazadnje sem se zakopal v široke in globoke posteljne blazine v konzulovi »turski« sobi in pomislil: Svet je res čuden. Pred dvema urama sem še čepel na dnu umazane kleti pod umazano ulico na kupu starih vreč, v družbi mrtve porčane, ranjene ubožice in njenih treh Arabcev - zdaj sem se pa vgnezdil v luksuzni diplomatski palači pod varno zastavo južnoameriške republike!

O, Pariz, Pariz, ti si še vedno mesto kontrastov, morje luči in senc! Ali kakor pravi Honoré de Balzac: to je mesto, kjer je življenje bolj fantastično kakor v najbolj fantastičnem romanu.

Lovci na človeške glave

Globoke v prazgodovnih Bornea, tretjega največjega otoka na svetu, proučujejo znanstveniki življenje Murutov, plemena »človev na človeške glave«, ki vse bolj izumira. Muruti so eden od izgubljenih narodov na svetu. To so ljudje nizke rasti, po stopnji razvoja še v kameni dobi. Živijo od lova na živali, ki jih napadajo z zastrupljenimi puščicami. Kot zadnji od ple-

men na Borneu so se zdaj pričeli odrekati lovu na človeške glave.

Znanstveniki do sedaj še niso točno ugotovili, ali so Muruti v svoji nepristopni zemlji brez cest in poti še do danes ohranili običaj obrednega lova na človeške glave ali ne. Oni sami o tem ne želijo govoriti.

Prvi znanstvenik, ki je živel med Muruti, je bil prof. Leyd

neznanjanje za svojo bodočnost.

Razen tega so pripadniki tega plemena, ki se hranijo z mesom vseh živali pragozda, tudi s kačami in opicami, zelo neodporni proti boleznim.

Po mnenju znanstvenikov, še se današnji naravni prirastek ne bo povečal, bodo Muruti, katerih prebivalstvo je zavito v skrivnostni plašč neznanja, čez nekaj let izumrli.

Skrivnost dveh bratov

Dick je z užitek sbral črno kavo, ki jo je držal v eni roki, z drugo je pa drobil biskvite.

»Ali ste mi prinesli iz Londona tiste papirje?« je Dick vprašal Puttlerja.

»Da, v knjižnico sem vam jih dal. Shranjeni so v modrem ovitku.«

»Potem jih bom raje dal v blagajno,« je menil Alford in odložil kavo. »Ne bi rad videl, da papirje opazi naša uslužbenica.«

Sel je preko svetilke obsvetil knjižnico in mehanično stegnil roko proti električnemu stikalu, potem se je pa spomnil, da luči ne gore. Oh, žepna svetilka je v pisarni! Ko je pa odšel po njo in je modro kuverto, ki je ležala na pisalni mizi, vtaknil v žep, je začutil hladen veter.

Alford je z žepno svetilko obsvetil okna in pri zadnjem opazil, da je bilo odprto, zavesa na njem pa odtrgana.

»Kako je to mogoče?« se je začudil detektiv, ki je na klic prihitel k Alfordu. »Ko sem pred desetimi minutami bil tukaj, je bilo okno zaprto.«

Kako je vsiljivec prišel semkaj, je pokazala razbita šipa v višini okenskega zapaha. Odtrgan kos okenske zaves, ki je ležal na parketu, in zlomljena palica, na kateri je visela zavesa, sta dala slutiti, da se je neznanec spotaknil in na zavesi iskal oporo.

»Kaj je ta nepridiprav odnesel od tukaj?«

Pisalna miza je bila nedotaknjena. Toda ko sta šla mimo knjižnih polic vzdolž stene, se je Puttler naenkrat ustavil.

»Kaj pa dela ta tukaj?« je vprašal in pokazal na majhno lestev.

Lestevica sodi h knjižnici, da je mogoče po njej priti do knjig na zgornjih policah, sloni pa po navadi v kotu sobe.

Dick je z žepno svetilko obsvetil knjigne vrste ter obsvetil tudi prosto steno med policami. Tamkaj je visela slika lady Chelford. Videl je, kako se je v luči žepne svetilke zasvetil zlat okvir slike, videl tudi na njej graciozno, s prstani obloženo belo žensko roko - naenkrat mu je roka, v kateri je držal žepno svetilko, obstala...

Dick je zaslišal detektiva, kako je tiho zaklel. Tudi sam je od silnega presenečenja onemel... V luči žepne svetilke sta oba opazila, da

je bila na sliki tamkaj, kjer bi morala biti ženska glava, velika črna luknja...

Obraz in ramena ženske podobe je nekdo izrezal...

Nihče od obeh ni spregovoril besede, dokler nista vstopila v Dickovo pisarno. Puttler je mračno gledal svojega spremljevalca.

»Kaj pravite k temu?«

»Sam bog ve, kaj naj to pomeni!« je zastokal Dick. »Pogledati hočem še zunaj, čeprav ne verjamem na kak uspeh.«

»Počakajte, počakajte, Mr. Alford,« mu je branil detektiv. »Mislite, da bi mogel sedaj sploh leči in zaspati...? Samo kavo hočem še hitro spiti, potem pa grem z vami. Tako, sedaj sem pripravljen!« Prižgal je še neko staro petrolejko, ki jo je iztaknil v kuhinji. »Sedaj pa lahko odgnete zaveso na oknu, če je to dobro.«

Zunaj je bilo vsi tiho in mirno. Mesec je blede svetil, ko je Dick odprl velika večna vrata. Že je vzdignil nogo, da bi prestopil prag.

»Počakajte!« mu je zašepetal Puttler, s svojo veliko roko se je pa krečevito oprjel Dickove.

Dick je stal kot kip.

Se vedno ga je detektiv krepko držal za roko, glavo je pa iztegnil naprej in poslušal.

»All right!« je dejal končno, ga izpustil za roko in stopil pred Dickom na malo teraso pred hišo.

Hitro je pogledal na desno in levo.

»Kaj pa je bilo?« je vprašal Dick.

»Nekdo je dihal.« In ko je opazil Alfordov začuden obraz, je Puttler ponovil: »Da, da, nekdo je dihal! Prav gotovo boste mislili, da hočem renimirati s svojimi sposobnostmi, če vam rečem, da slišim človeško dihanje še ducat metrov daleč. To je ena izmed raznih animaličnih sposobnosti, katere so mi vrojene.«

Neslišno je izginil na zahodno stran gradu, da se čez nekaj časa spet pojavil in jo udari na nasprotni konec.

»Ali kaj vohate?« ga je vprašal, ko se je spet vrnil na teraso.

Dick je vdihaval svež jutranji zrak.

»Ne,« je priznal.

Puttler ga je odpeljal na konec zahodnega krila.

»In sedaj?«

Spet je Dick vohal. Neki sladkobni parfum je bilo čutiti v zraku duha neke eksotične cvetlice, ki se mu je zdel znan.

»Kadi kdo v vaši hiši parfumirane cigarete, Mr. Alford?« je izpraševal moški Scotland Yarda, pri čemer je Dicka mrzlo spreletelo.

»Harry!«

»Vaš brat? Tako?« Puttlerjeve globoko vgrzeznjene oči so se zapile v oči njegove spremljevalca in ga preizkušale. »In kje jih je hranil?«

»V knjižnici.«

Detektiv je prišel s svojo svetilko preiskavati tla pod seboj. Ni dolgo

trajalo, ko se je sklonil in pobral na tleh neko na pol pokajeno cigareto s plutovinastim vložkom. Več ni našel.

Ko sta se po isti poti spet vračala, sta šla mimo odprtega okna Dickove pisarne, da nadaljujeta preiskavo na drugi strani, pri čemer je detektiv z lučjo svoje svetilke obtipaval tla pod seboj.

»Mr. Alford,« mu je šepnil Puttler, »že spet neka lestev... Prišezem vam lahko, da je ponoči še ni bilo tu.«

Pregledoval je klin za klinom. Bila je dolga lestev, ki se je proti zgornjemu koncu ožila, služila je pa, kakor mu je Alford pojasnil, za čiščenje oken z zunanje strani. Shranjena je bila po navadi v garaži.

»Boljša bi bilo, če bi bila tamkaj čvrsto privezana,« je rekel Puttler, ko si je ogledal celoten položaj. »Mož, ki je privlekel lestev semkaj, je istoveten s človekom, ki je ponoči pokvaril električno napeljavo v hiši.«

Iz daljave, iz globine grajskega parka, je bilo zaslišati povečujoč glas nekega moškega.

Slučajno pa...

»Stoj! Kdo je?«

»To mora biti Renvick!« je trdil Puttler. »Takoj greva k njemu!«

Oba sta stekla v smer, od koder sta slišala klic. Čez nekaj trenutkov sta že trčila na policista. Policist jima je pojasnil, da ni nič videl, pač pa slišal neke glasove.

»Najprej smeh nekega moškega, potem pa divji, hudoben krikot.«

»Je odgovoril na vaš klic?« je vpraševal Puttler.

»Ne, toda glas je utihnil. Nato sem slišal še neki ženski glas.«

»Zenski glas?« je vprašal Dick. »Veste za gotovo, da je bila ženska?«

Mogoče se motite?«

»Ne motim se, Mr. Alford.«

»Od katere strani ste ga slišali?«

Policist je pokazal proti Dolgemu travniku, proti rahli terenski vdolbini, ki je ležala vzporedno z grčevjem, na katerem je stala opatija. Na levi strani se je vzpenjal nekaj hišic, kjer so stanovali ljudje, ki so delali na grajskem posestvu: poljski čuvaji, konjski hlapci in kočijaži. In z okna neke teh hišic je prestrašeni lovski čuvaj Gill videl Črna opata.

»Vi ste slišali, kaj ne, kako so se glasovi, ki ste jih čuli, odmakali od vas in izginjali v smeri proti reki... Ali pa proti razvalinam opatije?« je poizvedoval Puttler.

»Hm...« - mož si ni bil čisto na jasnem - »možno je, da so šli v tisto smer, natanko vam pa ne vem povedati.«

»Renvick se moti,« je menil Alford, ko sta šla z detektivom v na-

kazano smer.

»Mislite? Meni se pa zdi, da ima mož prav.«

»Včasih namreč tudi ljudje iz Chelfordburyja, kadar hoče